

CABRERA

mallorca socialista

Fins quan haurà d'esperar la protecció de Cabrera?

La Junta de Portaveus del Congrés de Diputats ha exclòs el tema de Cabrera del darrer plenari de 1989.

La Veu.

Setmanari

De Mallorca

mallorca socialista

III ÈPOCA • Nº 62 • HIVERN 1990 • PREU: 250 pts.

Mallorca:
Terra
o ciment?

■ ELS PRESSUPOSTS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA
■ ENTORN A L'ANOMENAT «DELICTE ECOLÒGIC»
■ LA TRAGÈDIA DEL LÍBAN

mallorca socialista

Edita:

PSM-Esquerra Nacionalista
Coordinació:

Antoni Llompart, Mateu Morro, Antoni Llabrés, Cecili Brele, Roger Gotarredona.

Col·laboradors:

Felip Munar, Bartomeu Martí, Sebastià Serra, Miquel Ferrer, Joan Mayol, Antoni Marimon, Antoni Nadal, Rafel Galmés, Joan Antoni Sales, Bàrbara Sastre, Joan Coll Carbonell, Francisco Sampetro.

PSM-ESQUERRA NACIONALISTA

Carrer Navarra 5 A, 1º, 1ª
07003 CIUTAT.
Tel. 721414 - 721626.
Fax. 716933

Depòsit Legal:
P.M. 511/77

Imprimeix:
OMNI S.A.

MALLORCA SOCIALISTA
és una publicació oberta a les
opinions del nacionalisme
d'esquerra i progressista.
L'opinió de la publicació i del
PSM-EN només queda
exposada a l'editorial.

EL
MIRALL

SUMARI

EDITORIAL

- Els pobles de l'Est lluiten per l'autodeterminació
- La normalització lingüística a l'entreforc
- Turisme: de l'hosteleria a les segones residències.

PSM

- 1ª eixida del P.S.M.
- II eixida del P.S.M.
- Els Jen-PSM manifesten les seves discrepàncies amb la constitució
- 1es Jornades de «Joves d'Esquerra Nacionalista»

PAÍS

- Gillet, membre del Consell d'Administració de «Inversiones del Este»
- Una tergiversació de la veritat
- Una delegació del PSM assisteix al congrés d'Erc
- Es Llombards: quina culpa en tenen els xoriguers si s'ha salvat Mondragó?
- Els pressuposts de la Comunitat Autònoma per a 1990
- Breu comentari sobre les Eleccions Generals

SOCIETAT

- Una proposta sindical prioritària per als treballadors de les Illes Balears
- Vaja quins tres poders!!!
- Pla quadriennal de serveis i assistencial social

ENTREVISTA

MALLORCA VERDA

- Entorn a l'anomenat «Delicte Ecològic»
- Ni ciment ni cimentadors, a la natura il·lenca

MÓN

- Eleccions al Parlament de Galícia
- No tot es color de cel a Occident
- Vents de mort a El Salvador
- La tragèdia del Líban

OPINIÓ

- «La Pasionaria»: Història i propaganda
- Mallorca sera nacionalista o ja no sera res mai
- 15 i 15 no fan 30
- Una alternativa
- La insolència del Partit Socialista de Mallorca

CULTURA

- La Gran Enciclopèdia de Mallorca: 1er. Aniversari
- Un setmanari nou: La Veu
- TV al País Valencià
- La post-modernitat com a excusa

CÒMIC

- Entorn a l'anomenat «Delicte ecològic»
- Ni ciment ni cimentadors, a la natura il·lenca

LLIBRES

- Amedo: el Estado contra ETA
- L'ensenyament, eina bàsica de catalanització
- Les migracions

Els pobles de l'est lluiten per l'autodeterminació

El procés del canvi que segueixen els estats de l'Europa Central i Oriental atreuen l'atenció dels mitjans de comunicació i de l'opinió pública mundial. Els canvis són tan accelerats, i amb una diversitat tan gran, que és difícil una anàlisi objectiva. De tota manera cal estar molt atens a aquests processos. Per solidaritat, per consciència europea i perquè ens afecten directament.

Dins el renou de les manifestacions, dins la complexitat dels conflictes, s'hi senten les veus dels pobles oprimits. Els pobles de l'est europeu reclamen la seva llibertat. Entre la demanda general de llibertat es fa present la demanda de les nacions a governar-se democràticament, amb plen sobirania. Això demostra que la lluita per la llibertat i la dignitat de les persones és inseparable de la llibertat dels pobles. No hi haurà democratització efectiva, ni a l'Est ni a l'Oest, sense el reconeixement del dret democràtic dels pobles a l'autodeterminació.

Els problemes són molt diversos: Eslovènia, Croàcia, els turcs de Bulgària, els hongaresos de Romania, Moldàvia, els països bàltics, Armènia, Ucraïna, Geòrgia, les repúbliques musulmanes de l'URSS... Milions de persones que han vist negada la seva llengua, la seva llibertat, que han vist com s'instal·laven centrals nuclears als seus camps, com funcionaris forans decidien el seu futur.

La història, però, s'ha demostrat caparuda. A l'URSS la idea d'una societat socialista uniformitzada, sota els patrons d'una pretesa cultura proletària totalitzadora, s'ha comprovat que amagava una gegantesca operació de russificació forçada. L'internacionalisme amagava la xenofòbia més agressiva: l'heretada directament de l'imperi rus dels tsars.

El llenguatge d'aquest pretès internacionalisme no és exclusiu de l'URSS. El fan servir també els defensors, de dreta i d'esquerra, d'una Espanya castellanitzada i uniformitzada. Ells també no fà massa disposaven d'un estat autoritari, i ara amb forma democràtica volen fer més eficaç la destrucció de la identitat nacional dels pobles integrants dins l'Estat Espanyol. Ells tampoc no veuen amb gens de simpatia la lluita de Letònia o Moldàvia. Els recorda realitats punyents de més a prop. Prefereixen veure-ho com un «problema» a resoldre. El «problema letó», el «problema armeni», el «problema català», el «problema basc»... Realitats que fan nosa, que enterboixen un mapa d'Europa definit tan sols per fronteres estatals i blocs militars.

Europa necessita replantejar-se com a terra de llibertat: llibertat pels individus, pels col·lectius i pels pobles. Les fronteres dels estats s'han de desdibuixar per a fer aflorar les realitats històriques, culturals i humanes. Sols

d'aquest renaixement d'una Europa plural i diversa en pot sortir la verdadera unitat.

Per això un dels principals aspectes d'aquest procés de canvis és la resolució democràtica del desig de llibertat de les nacions. I no és un problema únicament dels països de l'est europeu. És Europa en el seu conjunt que ha d'ésser capaç de reconèixer la diversitat dels pobles que la constitueixen.

Hi ha grans incògnites de cara al futur. Estan per veure els canvis que es produiran en les relacions entre els blocs militars, el ritme i el grau d'aprofundiment en la democratització, les seves conseqüències en els altres països europeus i dins el camí cap a la unitat europea. Però una cosa podem tenir clara: la nostra lluita és la dels lituans, dels moldaus, dels eslovens, dels ucraïnesos, dels polonesos, dels txecs, dels croates, dels hongaresos... la de tots els pobles que lluiten pel seu alliberament.

La normalització lingüística a l'entreforc

En plena campanya contra el nacionalisme, la situació cultural mallorquina dona mostres preocupants que fan tèmer per la supervivència de la nostra identitat com a poble.

Mentre el català recula clarament a les àrees urbanes, entre la joventut i els infants; el castellà és el vehicle hegemònic en els mitjans de comunicació de masses i l'Estat Espanyol no ha donat mostres d'abandonar la seva secular política de persecució. Proves en són la prohibició de les emissions de TV3 al País Valencià i les multes imposades a Acció Cultural, la manca de col·laboració entre les emissions territorials de TVE a Catalunya i Balears -per no parlar ja de València o de la desconexió de TV2 Catalunya després de vint-i-cinc anys d'emissió per a Balears i contra la qual ningú no ha protestat-, la política de concessió de les noves freqüències de ràdio a la FM -marginant de manera clara les iniciatives culturalment compromeses-, o els criteris seguits per al adjudicació de llicències a les TV privades.

Pel que fa als indicadors socials, la situació no és més esperançadora... Aquest país, ha dit Miquel Alenyar, ha experimentat en trenta anys els canvis més importants des del 1229. Les tendències desfermades pel «boom» s'han mantengut durant la dècada present: la immigració ha continuat la seva afluència a ritmes creixents i no hi ha hagut ni polítiques adequades d'integració social ni una millora substancial en la consciència de la població autòctona. El prestigi de la llengua ha crescut, sens dubte, però no en la mesura suficient; l'ensenyança del català no ha promogut el seu ús efectiu per part dels més joves i la llengua, encara que ja és útil, no és de cap manera necessària. La diglòssia no ha cedit del tot i ho ha fet només en la mesura que donava pas a la substitució lingüística. Damià Pons i Pons ha afirmat que, si bé potser tenim les minories conscients més nombroses i organitzades de la

nostra història recent, el cos social de Mallorca mai no havia estat, en l'aspecte ètic, tan profundament desnacionalitzat.

En una situació clara d'emergència, i a 4 anys de l'aprovació de la Llei de Normalització Lingüística, el Govern Balear tampoc no ha estat capaç d'escalfar ni els seus preceptes d'immediat compliment, com la normalització dels seus propis departaments o la retolació viària a l'àmbit de les seves competències.

En aquest context ha de ser sempre ben rebuda la signatura del Pacte per la Normalització Lingüística pel qual les distintes institucions es comprometen solemnement a iniciar un vertader procés de normalització de la nostra llengua en l'àmbit de les respectives competències, així com a impulsar campanyes de conscienciació social en aquest aspecte. Més considerant que el pacte preveu els mecanismes de seguiment de la campanya, que és auspiciada per l'Obra Cultural Balear i posada sota la coordinació d'una persona com N'Aina Moll, de reconegut prestigi i eficàcia més que provada durant el seu pas per la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.

Esperam que això trenqui els tres anys d'incompliments de la Llei de Normalització Lingüística que hem patit, així com la descarada promoció del bilingüisme simbòlic per part de l'executiu Canyelles. Confiant que la campanya no acabi en un simple joc d'artificis, desitjam sort a N'Aina Moll en la difícil tasca que l'espera. Compartirà sempre amb la nostra col·laboració.

Turisme: de l'hostaleria a les segones residències

El debat sobre el Catàleg d'Àrees Naturals ja ha alçat, tot i la seva lenta i tardana tramitació, veus de satisfacció entre sectors de la dreta econòmica i política del país i de la premsa local. Totes les declaracions fetes el

darrer mes de l'any apunten l'intent de creació d'un «consens» que admetria que, amb l'Aprovació del Catàleg, la problemàtica territorial de les illes quedarà resolta.

Res més llunyà de la realitat: La major part de les noves implantacions urbanístiques apunten cap a l'ocupació de sòl rústic, agrícola o de garrigues, a la Mallorca interior. Des de Rotana a Montblanc noves macroubanitzacions intenten la colonització de l'última Mallorca quan el litoral apareix ja saturat.

És necessari constatar dos fets: D'una banda, la visió estrictament «paisatgística-pintoresquista» que del territori tenen els sectors vinculats al món del turisme. De l'altra l'ús demagògic que es fa de mots com «agroturisme», que es confon habitualment amb implantacions turístiques en sòl rústic, o d'expressions com «oferta complementària» i «turisme de qualitat» —varetes màgiques que fan aparèixer com a renovador i imprescindible allò que suposa només l'aprofundiment d'una explotació econòmica dependent i desequilibradora—.

Més enllà de les conversions a l'«ecologisme» de determinats sectors empresarials, la dreta mallorquina continua practicant una política desenvolupista —túnel, autopistes, asfaltats de camins, ports esportius, camps de golf— en la seva línia de sempre: Fer accessible la major part del territori als capitals que l'han de posar en explotació.

Una explotació que, tot i emirallar-nos amb una aparent opulència, no ha generat un desenvolupament equilibrat de les nostres possibilitats i recursos, ans ha fet la nostra economia més dependent de cada dia d'unes poques mans estrangeres. No fa gaires setmanes que un tour operador fins i tot es va permetre el luxe d'insultar el Govern Balear amenaçant amb retirar els seus paquets de turistes si no es renunciava a l'anomenat «impost ecològic».

I mentre aquí, polítics i financers (Verger i Nigorra) parlen de convertir Mallorca en la «Califòrnia d'Europa» tot presentant el turisme de segona residència com el desideràrium del nostre futur —país de constructors, jornalers d'hipermercat i criats—, els «nostres» hotelers més poderosos reinverteixen el guany que han acumulat sobre el nostre paisatge iniciant, de bell nou, el procés en terres del Tercer Món.

Revista independent de documentació política

debat

NACIONALISTA

Subscriuiu-vos-hi:

Gran Via de les Corts Catalanes, 570, Tel. 254 97 02 - 08011 Barcelona

1ª Exida del P.S.M.

Un diumenge ben assolellat, el primer d'aquest mes de desembre, es va dur a terme la PRIMERA EIXIDA DEL P.S.M. Es pot dir que va ésser tot un èxit de participació: gent de Ciutat, Inca, Lluçmajor, Sineu, S'Arenal, Costitx, Santa Maria, Vialfranca, etc. es féu present a la vila santamariera amb la finalitat de passar la jornada recorrent la Vall de Coanegra.

Gent de Totes les edats i condicions: infants, joves, adults, homes, dones... un seixantena! Per començar, no està gens malament.

Alguns viatjaren en tren, des de Ciutat i des d'Inca alhora, la gran majoria es feren presents en cotxe o moto a l'Estació del tren de la vila de Santa Maria. La primera aturada fou a les cases de Son Torrella, on En Mateu ens explicà moltes dades de gran interès. Endinsant-nos cap a la Vall de Coanegra, arribàrem a les cases de Son Pou, des d'on pujàrem cap a la famosa Cova. Feta la visita corresponent, davallàrem a dinar enmig d'un bell prat, escalfant-nos a la vora del foc i fent-hi una bona torrada. De retorn a la vila, després d'haver tastat els deliciosos sucus de Can Calet, visitàrem el claustre dels Mínims, la Casa de la Vila i l'església parroquial.

Això va ésser tot. I ens ho passàrem d'allò més bo.

Cal recordar alguns detalls per a la història:

* Les dues bústies que pasturaven a lloure.

A més de saludar-nos amb les potes de darrera i amb les buïnes d'idem, s'endugueren per davant el contingut d'algunes mot-

xilles que havien deixat ran del camí... Aquestes bústies no respecten cap roser...

* D'esclata-sangs i d'arbasses.

Hi ha qualcú que en va tastar. Demanau-ho, sinó, a En Jaume o En Roger que es fartaren de convidar-hi tothom!

* Desaparegueren del mapa.

Si qualcú sap a on anaren a parar les respectables còrporos d'En Mateu Joan i d'En Josep Miquel, aniria molt bé que ens ho comunicés. Ja que, en un moment donat, desaparegueren del mapa i ja no n'hem tornat a saber res més.

* Viatjar en tren?!

Es veu que, qui més qui manco no va de viatjar en tren. I això que el trajecte no era dels més llargs. Tot i amb això, s'ha de dir que els qui gosàrem de fer-ho, tant des d'Inca com des de Ciutat, haguèrem de suportar les malmenades d'uns vagons tercermundistes i que empestaven de gasoil l'ambient. No ens vengueren massa ganes de tonar-hi, a dir ver.

* Ciceronatge plusquamperfecte

Amb un «cicerone» com En Mateu fa goig de conèixer indrets de Mallorca per on hem passat tantíssimes de vegades i d'on desconexim tantíssimes dades. Val la pena de fer eixides com aquesta, per tenir una millor coneixença de la nostra Mallorca.

* Els infants del P.S.M.

Hem de dir que estan ben forts, són ben valents i tresquen a les totes. De ben petits ja demostraren ésser ben capaços de fer rutes empinades. Bon senyal. Tenim el futur assegurat. Amb gent com aquesta, de P.S.M., n'hi ha per molts d'anys.

Els JEN-PSM manifesten les seves discrepàncies amb la Constitució

Els JEN-PSM no es poden manifestar mai a favor d'una Constitució que ens nega com a poble i com a nació.

La Constitució Espanyola —no acceptada pels nacionalistes d'esquerra de Mallorca en el referèndum de 1978— vol constituir l'artificios Estat Espanyol en una comunitat uninacional. Aquesta pretensió és impossible sense anihilar els pobles, les nacions, que ara per ara l'integren.

El text constitucional suspèn la via de la personalitat jurídica de les nacionalitats mitjançant una fórmula uniformitzadora, que discrimina les comunitats autònomes com la de les Illes Balears, i fa possible un Estatut d'Autonomia buit absolutament de competències.

D'altra banda la Constitució no permet que les diverses Comunitats Autònomes dels Països Catalans puguin mantenir unes relacions i establir uns pactes federatius.

També impedeix el fet democràtic que es puguin representar opcions polítiques que la pretenguin inadequada, i com a exemple tenim el cas recent de la fórmula d'acatament aprovada per les Corts.

No podem per tant, exercint els nostres drets democràtics, acceptar una Constitució insatisfactòria, que a nivell lingüístic, cultural, polític i nacional, ens nega com el que som, com a nació amb dret a existir entre els altres pobles del món.

II Exida del P.S.M.

Hem planificat unes EIXIDES mensuals que et poden interessar. La primera fou a la vila de Santa Maria del Camí i els seus entorns: recorreguérem la Vall de Coanegra, visitàrem la possessió de Son Torrella, arribàrem a les cases de Son Pou, pujàrem a l'Avenç, dinàrem d'una bona torrada, visitàrem la vila... i ens ho passàrem molt bé.

D'acord amb la planificació fixada, la pròxima ha de ser a la vila de SINEU, on celebrarem la DIADA NACIONAL DE MALLORCA.

* Trobada a la plaça de l'església, a les 10 del matí.

* Visita a la vila

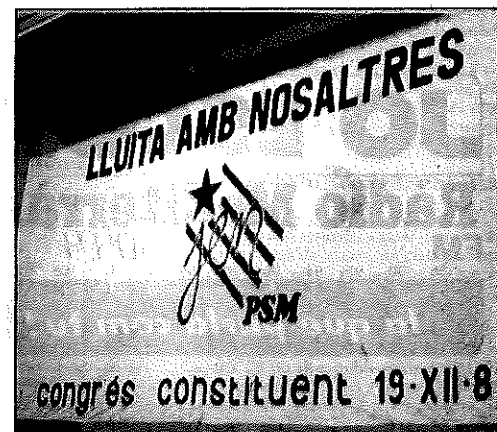
* Dinar a l'ermita

* Diapositives de la primera Eixida

* Celebració de la Diada Nacional.

Dissabte, dia 30 de desembre

Comptam que no només t'hi faràs present, sinó que convidaràs d'altra gent, perquè puguem dur a terme la SEGONA EIXIDA DEL P.S.M., tal com cal, 760 anys després de l'arribada del Rei En Jaume a Mallorca.

Les Jornades de «Joves d'Esquerra Nacionalista»

Els passats dies 9 i 10 de desembre, els JEN-PSM, realitzarem una Trobada, la primera, al monestir de Cura.

La possibilitat de compartir uns dies en comú era prou encisadora i, amb aquesta idea, decidirem enllestir el projecte.

Les noves incorporacions que havíem tengut així com la manca de contacte que, sovint, sol produir-se entre els nostres afiliats de distintes agrupacions podien gaudir d'un marc d'encontre i, també, de debat i discussió.

La programació feta pel cap de setmana no per breu deixà de ser engrescadora.

Obrí el torn En Bernat Aguiló. Fou l'ocasió per parlar sobre la joventut, l'esquerra i el nacionalisme. Hom pogué confrontar llurs idees sobre la interrelació dels tres elements, per altra banda, com ponents bàsics de la nostra Organització.

Després d'un suculent dinar, amb la consegüent sobretaula -rebertats d'Amassones inclosos- En Mateu Morro ens -i cal dir-ho clar- alligonar sobre la realitat socio-política actual. Un recorregut a nivell global -Europa de l'Est, Sudamèrica...- conclougué en el posicionament que des dels Països Catalans, des de Mallorca es pot fer des d'una òptica d'Esquerra Nacionalista.

Antoni Marimon -rera un petit recés- féu un recorregut històric de l'articulació política del nacionalisme a Mallorca tot i, fonamentant les seves arrels històriques.

S'obrí un torn de paraules i d'intervencions que es perllongà durant una bona estona. Completament afamagats anàrem cap a la cuina illogada on disfrutàrem de valent entre les llonganisses i la vinassa.

Un cop acabat el sopar poguérem ser testimonis d'un meravellós document gràfic: la Diada Nacional del 86. (Els del PSOE -que casualment romanien- també a Cura -foren convidats a veure'l i- cal dir-ho, aguantaren estoicament).

Després tornàrem a la cuina que esdevengué «Zona Alliberada». Cants folklòrics i populars es barrejaren amb himnes patriòtics i revolucionaris. Les efervescències del vi i del Xoriguer ens porten a un meravellós recorregut per la discografia d'en Machin, Rafael, Diango, etc (...).

Les hores d'anar-se'n a jeure foren tan variades com gent hi havia. N'hi hagué, fins i tot, que optàrem per anar de marxota.

a s'Eixam. L'endemà, rera la dura tasca de aixear-nos, Sebastià Serra, en la seva exposició encetà un fantàstic debat sobre la societat civil, la seva articulació, els seus canals de participació, ... Aquesta es perllongà dues hores bones. La cloenda s'efectuà seguidament per anar correnços a dinar.

Per acabar, dir que la gent va quedar molt contenta, que es proposaren altres temes per a successives jornades i que, nosaltres, com a Joves d'Esquerra Nacionalista, estam disposats a enllestir-les. En definitiva una gratificant experiència que convé, n'estam convençuts, repetir.

Roger Gotarredona i Fiol
Secretari d'Organització JEM-PSM

el Temps

UNA ALTRA MANERA

DE SER NORMALS

(Cada setmana al quiosc)

JO ESCOLT

Ràdio Mediterrània

FM

104.4

88 90 92 94 96 98 100 102 104 106 108

la que parla com tu!

Gilet, membre del Consell d'Administració de «Inversiones del Este»

El Govern Balear es presentava a ell mateix com el «non plus ultra» de l'ecologisme europeu: acabava d'annunciar la compra de Mondragó (a un preu enormement favorable per als especuladors, i després de lluitar aferissadament contra la seva protecció). Per això quan el grup parlamentari PSM-EEM va fer públic que un membre del Govern, el conseller Gilet, era assessor jurídic i membre del consell d'administració de «Inversiones del Este», l'empresa especuladora que ha arassat Sa Barca Trençada, i que té en projecte encimentar S'Algar a Felanitx, els diputats de la dreta conservadora perderen les rialles.

Efectivament, segons consta en el Registre de Societats, i com ja era de domini públic, Gilet és un actiu promotor d'urbanitzacions (com altres destacats membres del PP). I ho fa sense manies. Cara alta. Altres com a mínim se n'amaguen, i tenen esment a no aparèixer en els papers. En Gilet està tan segur que va fins i tot a Felanitx, a vetlar pels interessos dels seus negocis, a mirar si pot acabar de fer malbé el nostre litoral.

Després en Canellas, mestre de cinisme, parla de preservar la naturalesa. Això sí, dins un ordre, sense perdre l'estat de dret, la seguretat jurídica i els drets adquirits. Evidentment es refereix als drets dels «seus» promotors. Els drets dels mallorquins i mallorquines a conservar els boscos, les cales, els canyets, els pinars i les platges, no els interessan.

Redacció

Una tergiversació de la veritat

En una notícia apareguda al Diari de Mallorca el dia 7 de desembre de 1989, José Jaime reproduïa -sense esmentar-les fonts- una informació sobre una pretesa entrevista entre el diputat del PSM Joan Mayol i Gabriel Canellas. Segons en Jaume aquesta entrevista hauria servit perquè en Canellas recordés a en Joan Mayol la seva condició de funcionari, la qual cosa hauria motivat que el PSM no presentés una interpellació en el Parlament sobre les vinculacions de Gilet a empreses urbanitzadores.

Ni ha existit mai la reunió de Joan Mayol amb Gabriel Canellas, ni el PSM ha pensat mai en interpellar sobre un tema que ja va ésser denunciat oportunament, en el debat general sobre l'estat de l'autonomia. Tota la notícia era inventada.

Redacció

■ Cabrera

El Diputat del PSM, Joan Mayol, formulà al plenari una pregunta sobre els criteris tècnics que s'havien aplicat en dur a terme l'obertura de tallafocs a l'illa de Cabrera.

■ Pedrers

El PSM va presentar una proposició no de llei que feia referència a la prohibició d'utilitzar a les obres de la Comunitat Autònoma materials procedents de pedrers il·legals. La proposició va ésser aprovada. No va passar el mateix en les propostes de resolució sobre els criteris i objectius que han de regir l'elaboració del Pla Director Sectorial de Pedrers, que foren rebutjades en el Plenari.

■ Son Tugores

La construcció del Centre de Minusvàlids Profunds de Son Tugores va fer formular al diputat del PSM Sebastià Serra una pregunta relativa a aquest centre.

■ Pressupost per a 1990 de la CAIB

El PSM hi ha presentat una esmena a la totalitat, i un bon caramull d'esmenes parcials, algunes de les quals han estat aprovades. El Govern ja ha posat en els pressupostos un percentatge dedicat al Tercer Món, després de dos anys que s'aprova l'esmena del PSM.

Han cridat l'atenció les esmenes del PSOE: molt concretes i referides a ajuntaments governats per ells. Si es practica el clientelisme des de l'oposició, què no es farà des del poder.

■ Consum

Sebastià Serra ha presentat tres preguntes al Parlament relatives a problemes de consum. Sobre els problemes detectats pels Serveis d'Inspecció de l'Ajuntament de Ciutat; sobre la tasca d'inspecció i sanció desenvolupada per la Direcció General de Consum del Govern Balear i sobre la coordinació entre la Direcció General de Consum i els Ajuntaments.

■ Formació Professional

El PSM ha fet una proposta de resolució sobre la presentació d'un Pla Específic de Formació Professional per tal de preveure l'entrada en vigor de l'Acta Única Europea. La proposta va ésser acceptada pel Plenari.

■ Son Dureta

Un dels temes més preocupants de la Sanitat a les Illes Balears és el desgavell hospitalari, i molt en concret la situació de Son Dureta. El PSM ha iniciat una tasca de denúncia i anàlisi sobre la situació a aquest

hospital, i en general del sistema sanitari a Mallorca.

Les reaccions d'alguns responsables de l'INSALUD han estat fora de tota manera s'han posat de manifest irregularitats en adjudicacions d'obres (cas Pintatort), errors comptables, manca de planificació, incapacitat de tenir en compte les opinions dels sindicats i en general una gestió molt deficient.

La situació sanitària segueix essent crítica (3,9 llits per 1000 habitants, la taxa més baixa de tot l'estat), mentre s'està a l'espera de la construcció dels nous Centres de Salut i del nou Hospital de Manacor.

■ Escola «Joan Taix» de Sa Pobla

Els ensenyaments de Formació Professional en el terreny agrícola presenten diverses deficiències. El terreny existent per a pràctiques és poc, i manquen els materials adequats per aprendre a fer feina amb tècniques més avançades. De la mateixa manera convendria introduir uns ensenyaments més actualitzats, entre altres d'agricultura biològica que de cada cop és menys una activitat romàntica, i més una activitat necessària i rendible pels nostres camps.

■ Abocaments d'aigües brutes a torrents

La situació comença a ésser dramàtica. La construcció de xarxes de clavegueram sense haver construït depuradores ni haver previst el que es fa amb les aigües brutes, ha dut a què a molts de llocs es tiren directament dins els torrents. Aquest és el cas de Vilafranca on s'abocuen dins el Torrent des Caparó. En un altre poble es tiren dins un avenc del torrent. Ningú s'ha preocupat de considerar els efectes sobre els aqüífers.

Redacció

Una delegació del PSM assisteix al Congrés d'Erc

Una delegació del PSM va esser present el dia 19 de novembre a la cloenda del Congrés d'Esquerra Republicana de Catalunya a Lleida. En el congrés va sortir elegit nou secretari general Angel Colom, gràcies al suport del sector de Josep Lluís Carod Rovira. L'anterior secretari general, Joan Hortalà, i el sector que s'identifica amb ell, ha sortit del partit i del grup parlamentari.

L'historic partit català té al davant una llarga tasca d'implantació i consolidació, en el camí de contribuir a fer una esquerra catalana veritablement sobirana.

Quan la batalla per la identitat nacional està plantejada d'una manera tan oberta, cal que els nacionalistes d'esquerra del Principat juguin el paper que els correspon. I ERC hi ha de tenir un lloc important. Al marge de l'esquerra centralista i Convergència, el Principat necessita una força nacional d'esquerra, amb molta més presència que l'actual.

Sempre hem cregut que és una tasca important el manteniment d'una col·laboració estable entre forces nacionalistes i d'esquerra de Catalunya, del País Valencià i de les Illes Balears. Per això hem d'esperar que la nova ERC reconsideri l'intent, mancat de perspectives, d'implantar-se a les Illes Balears i al País Valencià, en competència amb el PSM i la UPV, per a passar a fomentar una articulació a nivell de Països Catalans a partir de les forces arrelades a cada país.

Redacció

Es Llombards: ¿quina culpa en tenen els Xoriguers si s'ha salvat Mondragó?

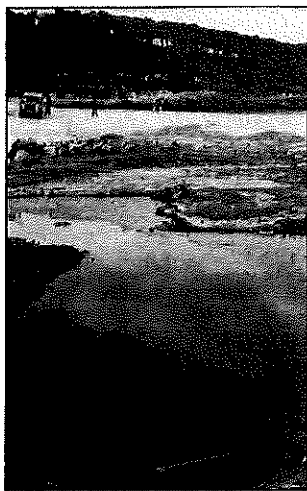
La nit del dia 17 de desembre qualcú va penjar un xoriguer mort, enganxat a un fil de ferro, en el portal de la casa d'un militant del PSM de Santanyí, resident a Es Llombards.

No hi ha massa dubtes de la intencionalitat de l'autor, ja que el nostre company, a més d'esser militant actiu del PSM, ha treballat molt per tal de preservar Mondragó, i en general per a defensar la nostra naturalesa de totes les agressions que dia a dia l'amenacen.

Probablement hauran volgut expressar el seu odi pel triomf dels ecologistes. I l'únic que han expressat és la seva profunda ignorància, la seva total incomprensió, de què salvant Mondragó no tan sols s'han salvat els xoriguers, sinó que s'ha salvat un patrimoni que beneficiarà en primer lloc els habitants de Santanyí i de Mallorca.

Han volgut fer por, han volgut amagats darrera l'anonimat- rebutjar el que ha estat una actitud valenta, desentessada i entusiasta. I han deixat constància de la seva crueltat i de la seva brutalitat, matant un animal protegit i beneficiós.

Des de Mallorca Socialista volem expressar la nostra més absoluta solidaritat amb la lluita per salvar Mondragó, amb el company de Es Llombards, i amb tots els

ecologistes de Santanyí. Tanmateix, la covardia i l'amenaça no ens farà renunciar al que pertany al nostre poble i no als urbanitzadors.

Redacció

Breu comentari sobre les eleccions generals

El passat 29 d'octubre se celebraren les cinquenes eleccions generals al Congrés de Diputats i al Senat. Un parell de mesos després, una vegada analitzats en profunditat els resultats per part de la Comissió Executiva i el Consell de Direcció Política, permeteu-me que faci pel «Mallorca Socialista» una sèrie de reflexions personals, breus i a la viada sobre elles.

Crec que hem de constatar que des de 1977 per primera vegada el PSM puja en unes eleccions generals, trencant així, per primer cop la línia descendent, i això és important. No podem esperar, a hores d'ara, creixements espectaculars. La ingenuïtat en política és un defecte que es paga car, i si bé augmentar 300 vots a Mallorca i 450 a nivell d'Illes no és cap èxit, tampoc és assenyalat ressucitar velles bubotes sobre el sostre electoral del nacionalisme ni collonades per l'estil -i si no recordau que a les dues darreres consultes autonòmiques, 1983 i 1987, es varen triplicar els resultats obtinguts a les generals realitzades uns mesos abans, 1982 i 1986 respectivament.

La lectura més real dels resultats dels comicis és la profunda provincianització del nostre país. Els partits centralistes han arrasat i el comportament electoral del nostre poble denota un mimic-

tisme preocupant respecte a la península; però unes autonòmiques no són unes generals: a Galícia, en qüestió de dos mesos IU ha passat d'experimentar un creixement espectacular a les generals a quedar extraparlamentaris a les eleccions gallegues. En canvi l'esquerra nacionalista, representada pel PSG-EG i pel BNG, han superat notablement els resultats del 29-0.

A Ciutat el PSM ha pujat poc més de cent vots. S'haurà de fer una feina intensa si volem esser presents a Cort l'any noranta-u. Pel que fa a la part forana és significatiu l'augment de vots a municipis com Campanet, Inca, Manacor, Marratxí, Campos, Sa Pobla, Santanyí, Porreres, Esporles, Artà o Vilafranca. Però, igualment, hem de reconèixer preocupants els resultats de Sant Llorenç, Llubí, Pollença, Sineu, Ses Salines, Llucmajor, Algaida o Montuiri.

Crec, per tant, que no podem esser falsament optimistes, s'haurà de fer una tasca gran si volem afrontar les eleccions autonòmiques i municipals amb garanties i, el que és més important, ampliar l'espai electoral de l'esquerra nacionalista; però tampoc han estat uns resultats tan dolents com ens ha volgut fer creure certa

premsa i renint en compte totes les circumstàncies que havíem d'afrontar.

Duim ja catorze anys de feina per la nostra terra i la nostra gent, i estic convençut que els sucursalistes que creuen en una Mallorca políticament dependent, els especuladors sense escrúpols que

fan malbé una terra que volem llegir digna als nostres nés, cacies, corruptes i altres aus de rapinya encara ens hauran de patir catorze anys més com a poc.

Desembre 1989, la lluita continua.
Antoni Llabrés Fuster

Illes Balears

1. PP	140.163(41'02%)
2. PSOE	118.833(34'78%)
3. CDS	31.671(9'27%)
4. IU	17.555(5'14%)
5. EV-LLV	8.762(2'56%)
6. RM	8.709(2'55%)
7. PSM-ENE	7.988(2'34%)
8. UB	2.883(0'84%)
9. PST	1.621(0'47%)
10. PCPE	1.050(0'31%)
11. PTE-UC	772(0'23%)
12. FE-JONS	541(0'16%)
13. PORE	431(0'13%)
14. PRB	398(0'12%)
15. A.REP.	327(0'10%)

Resultats de les darreres eleccions generals

	1986	1989
MALLORCA.....	6.142	6.431
MENORCA.....	1.288	1.025
EIVISSA-FORM.....	105	532
TOTAL BALEARS.....	7.535	7.988

Mallorca

	1986	1989
ALARÓ.....	29	18
ALCÚDIA.....	63	70
ALGAIDA.....	138	115
ANDRATX.....	14	26
ARIANY.....	7	8
ARTÀ.....	84	104
BANYALBUFAR.....	8	8
BINISALEM.....	40	33
BÚGER.....	11	14
BUNYOLA.....	86	75
CALVIA.....	40	51
CAMPANET.....	187	216
CAMPOS.....	87	99
CAPDEPERA.....	34	48
CONSELL.....	16	22
COSTIX.....	22	29
DEIÀ.....	0	3
ESCORCA.....	3	9
ESPORLES.....	27	55
ESTELLENCES.....	5	1
FLANITX.....	165	146
FORNALUTX.....	2	3
LLOSETA.....	26	17
LLUBÍ.....	95	67
INCA.....	183	266
LLORITO.....	22	25

MENORCA

	1986	1989
ALAIOR.....	150	125
FERRERIES.....	83	90
CIUTADELLA.....	456	333
MERCADAL.....	62	74
MAO.....	400	255
SANT LLUÍS.....	32	36
ES CASTELL.....	105	88
ES MIGJORN.....	--	24
TOTAL MENORCA.....	1.288	1.025

EIVISSA I FORMENTERA

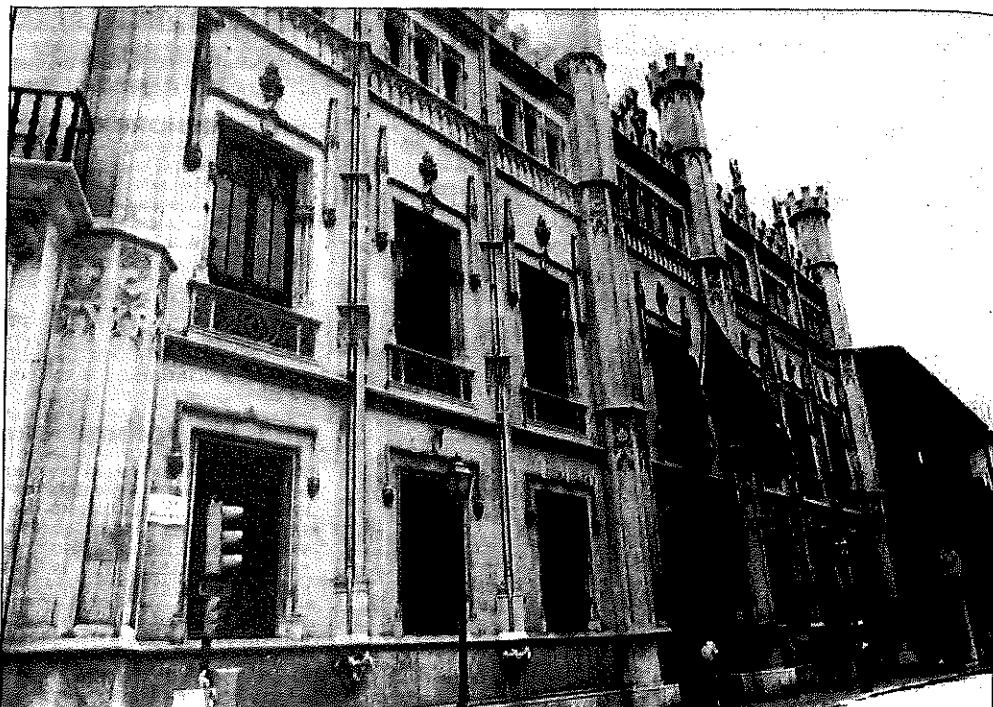
	1986	1989
EIVISSA (VILA).....	41	270
SANT ANTONI.....	10	88
SANT JOAN.....	2	15
SANT JOSEP.....	19	51
SANTA EULÀRIA.....	11	76
TOTAL EIVISSA.....	83	500
FORMENTERA.....	22	32
TOTAL EIV/FORM.....	105	532

Molts d'anys

us desitja

EL

MIRALL

Partirem de dos punts previs que són bàsics per enfocar la problemàtica, si bé és necessari dir prèviament que el debat del pressupost d'una entitat és fonamental, així com ho és el bon compliment d'aquest pressupost per part dels que gestionen i el control dels que gasten els doblers de tots, per part de l'oposició.

Les bases prèvies són:

1.- En el seu conjunt un pressupost que no arribi als 25.000 milions és un pressupost magre. La financiació i les competències de la nostra autonomia deixen molt que desitjar. Així com la reforma de l'Estatut segueix essent una qüestió bàsica, també.

2.- Sense cap tipus de dubte, la gestió ordinària de les distintes Conselleries és deficient. Són pocs els problemes quotidians dels ciutadans que troben sortida en la gestió política diària. La nostra autonomia ha donat poques passes per una societat més justa i per fer que l'autonomia sigui més sentida per tota la nostra societat.

Deiem que el debat pressupostari és essencial, i és per això que el nostre Grup Parlamentari hi dedica molts d'esforços orientats en dues perspectives: Per una banda per controlar els doblers públics que

es gasten, i per altra oferint alternatives, fent propostes de resolre problemes quotidians, i -cal recalcar-ho- la filosofia essencial en què ens movem és que volem una administració eficaç i amb uns objectius clars que sintetitzarem amb aquests tres principis:

- 1.- Medi ambient i espais naturals
- 2.- Acció Social
- 3.- Normalització Lingüística i Cultural.

Al llarg dels anys és indubtable que, si més no tècnicament, hi ha hagut millores per part del Govern a l'hora de presentar els pressuposts i liquidar-los. De totes maneres, aquestes millores tècniques, imputables moltes vegades a funcionaris i a alguns polítics, no fan que a través dels pressuposts puguem observar un projecte de país.

Enganyem hem presentat una Esmena a la Totalitat dels Pressuposts i dues a la Totalitat de dues Conselleries o Seccions, les de Sanitat i Acció Social i la de Turisme.

A més a més, hem presentat una Esmena a la Totalitat dels Pressuposts i dues a la Totalitat de dues Conselleries o Seccions, les de Sanitat i Acció Social i la de Turisme.

A més a més, hem presentat prop de 150 esmenes parcials que afecten a totes les Conselleries.

A hores d'ara, el debat no està encara

acabat. Quan escrivim aquest article s'està en fase de Comissió i observem que algunes de les nostres esmenes (poques) se van acceptant. L'exemple d'alguns aspectes en favor de la normalització lingüística, coincidint algunes d'aquestes esmenes amb les del Grup Mixt. Tal vegada és per això que se'ns aproven. De totes maneres, pensam que en matèries cabdals com Treball i Acció Social, n'acceptaran algunes més. També Escoles de Natura, Escoles de Música, Cooperativisme, Mitjans de Comunicació en català,... pot ser també s'aprovin.

Ara me ve a la memòria que durant aquest any que acabam s'han posat en funcionament unes línies d'ajut a les cooperatives que ho sol·licitassin, per part de la Conselleria de Treball. Aquesta era una esmena presentada pel nostre Grup i aprovada l'any passat.

Fa uns anys que existeixen unes bones d'investigació, per a gent que ha acabat els seus estudis. La primera vegada que es concediren, també va ésser a proposta nostra. Els ajuts al Tercer Món que engany ja s'ha pressupostat i que es comencen a dos anys, igualment sortien de la nostra proposta. El mateix podem dir lluita contra les bosses de pobresa, subvenció a Voltor S.A. per a la recepció de TV3, foment a entitats i estudis en defensa del medi ambient, cursos per a la normalització lingüística, ajuts a les entitats juvenils, suport genèric a edicions en català...

Són tants i tants els temes que hem anat proposant i alguns d'ells que s'han anat aprovant, que en aquests moments insistir en el tema ens duria a una relació excessivament exhaustiva. Això sí, tal vegada sigui el moment d'exposar els motius fonamentals de l'esmena a la totalitat:

1.- Les prioritats del Projecte de Llei de Pressuposts pensam que no s'ajusten a uns objectius socials; ni tampoc a uns objectius de fomentar l'autogovern solidari i responsable. D'aquesta manera ens sembla que la «producció de béns de caràcter social» i «la seguretat, protecció i promoció social» no estan suficientment ateses.

2.- Respecte a les inversions reals previstes, observam una excessiva quantitat de doblers destinats a aquest objectiu i que encara no tenen la concreció adequada. D'aquesta manera la «Territorialització» necessària deixa molt que desitjar. La xifra de 2.521'6 milions d'inversions indeterminades ens sembla elevada.

3.- No observam una coordinació real amb els Consells Insulars ni amb una gran part de municipis.

4.- Si bé es fa referència, a l'hora de les inversions, a l'anomenat «Plan Estratégico para el Cuatrienio 1.989-1.992», observam una manca total de debat respecte a aquest Pla i, a la vegada, denunciem que els objectius actuals del Govern de les Illes Balears són molt inferiors als exposats fa uns mesos, a on les previsions d'una millor financiació a la Comunitat Autònoma, i els objectius de despesa semblaven més clars.

A hores d'ara, la impressió general és que les inversions previstes estan pràcticament només concentrades a la Conselleria d'Obres Públiques.

5.- Existeixen tot un conjunt de programes prevists en aquests pressuposts que no creim que el Govern sigui capaç d'executar-los, vista l'experiència i els criteris que s'han mantingut durant la present legislatura. A tall d'exemple: Protecció Civil, Assessoria a corporacions locals, Medi Ambient, Treball, Sanitat, Acció Social, Normalització Lingüística, Mitjans de Comunicació...

6.- L'endeutament previst -3.000 milions- ens sembla insuficient si és que es volen abordar amb ambició i amb objectius clars d'autogovern, els distintes programes pressupostaris que resolguin els problemes de les Illes Balears.

7.- Els ingressos prevists pel Govern de les Illes Balears podem considerar-los no només globalment insuficients, sinó que, a més a més, no existeix un projecte de captació de nous recursos per tal de poder tenir uns pressuposts quantitativament i qualitativament millors. A tall d'exemple, seguim reivindicant l'impost turístic com a font d'ingressos necessària per a la nostra Comunitat Autònoma.

8.- L'increment que s'ha previst a les transferències de capital que se situa a un 48'74%, ens sembla excessiu. Contrasta, aquest increment, amb les poques inversions reals previstes, al marge de fer carreteres.

9.- El Govern ha anunciat una dràstica contenció de despeses corrents. Estam d'acord amb aquest objectiu, però dubtam que el compleixi.

En política de personal volen un creixement zero. Estam d'acord en què no hi ha d'haver excessius funcionaris. Ara bé,

àrees com inspecció turística, guarderis forestal, Institut Balear d'Estadística, Oficines d'Informació Turística i Acció Social, requereixen un lleuger augment.

Si bé les nostres crítiques es poden fer extensibles a un conjunt de Conselleries, enganyem hem esmentat la totalitat de dues d'elles: Turisme i Acció Social.

La primera, bàsicament per haver-nos presentat uns programes molt inconcrets i que preveuen més despeses generals que altra cosa.

La Llei d'Inspeccions i Sancions, el Pla de Modernització i Reconversió, el Turisme Social i Cultural, l'Impost Turístic, són grans exents, així com projectes anunciats com el de posar en marxa una Llei de Defensa del Turista, per tal d'eleva els serveis que han quedat en no res, degut a certs sectors de la patronal.

L'esmena a la totalitat a la Conselleria d'Acció Social i Sanitat, que és el segon any que la presentam té tantes causes que són difícils d'anomenar. De fet, en matèria social, a excepció feta del Conveni amb Càritas i amb el Projecte Home, no es coneix cap actuació de la Conselleria. Va a remolc i encara, temes com el Projecte Home i Càritas, els han hagut de fer obligats pels debats parlamentaris i propostes aprovades, moltes vegades a iniciativa nostra.

Salari Social, Assistència d'Urgència per manca de vivenda, Assistència Social d'Urgència, Minusvàlids, Assistència Domestica, Marginació,... són temes que queden molt enlaira.

Una observació necessària: cada un dels Diputats del Grup Parlamentari treballa els temes de la Conselleria de la que fa el seguiment polític. Això, sí, globalment presentam una alternativa d'esquerra, nacionalista i ecologista.

Sebastià Serra Busquets

Una proposta sindical prioritària per als treballadors de les Illes Balears

I.- Introducció

El passat mes d'octubre, els dos sindicats majoritaris -CC.OO. i UGT- presentaven en públic l'anomenada Proposta Sindical Prioritària, amb la qual cosa s'iniciava una nova etapa en la línia d'actuació sindical al nivell de l'Estat espanyol. Sens dubte, aquesta proposta sindical ha de tenir una particular incidència en la lluita sindical que es faci a les nostres Illes, si més no a mitjan termini.

El moviment sindical illenc no pot passar per alt que, en aquestes altures del segle XX, són massa forts els desequilibris socials existents en aquest racó d'Europa. Tal volta són els més aguts d'aquest entorn geogràfic. Per aquest motiu, des del 14 de desembre de 1988, ha anat impulsant tot un procés reivindicatiu i ha anat oferint unes propostes encaminades a aconseguir millores reals per als treballadors i la majoria social de les nostres Illes.

En aquests moments històrics, l'enfortiment de la unitat d'acció del moviment sindical illenc esdevé cada cop més decisiu per avançar cap a un progrés social major a les illes de Formentera, Eivissa, Menorca i Mallorca. Cal concentrar-hi l'esforç per fixar els objectius i les reivindicacions que es consideren prioritàries també en el nostre entorn illenc.

Tot allò que recull la Proposta Sindical Prioritària al nivell estatal, constitueix també una proposta que afecta el nucli de les condicions de treball i de vida dels treballadors, actius i inactius, de les Illes Balears. També entre nosaltres, la inestabilitat ocupacional ha anat degradant progressivament les condicions de treball i la professionalitat. El frau a la llei s'ha anat generalitzant en la contractació laboral i ha afectat moltíssims de treballadors. Els treballadors il·lencs són els qui suporten el pes més feixuc de la càrrega fiscal en uns percentatges que no es poden equiparar als d'altres països europeus. El preu de les vivendes ha anat augmentant vertiginosament, com a fruit d'una política -estatal i autonòmica- que afavoreix l'especulació del sòl i oblidada les necessitats primàries de la majoria de la població illenca. Mentre les ajudes als empresaris il·lencs s'incrementen cada vegada més, l'accés dels treballadors il·lencs a les prestacions socials es fa més difícil cada dia. Els empleats públics -treballadores i treballadors que depenen dels pressuposts de l'Estat o del Govern Balear- són fortament discriminats, en no disposar de les

clàusules de garantia que s'estableixen en els Convenis, etc. etc.

Per fer front a aquest situació, clarament desfavorable a les classes treballadores, la Proposta Sindical Prioritària toca de prop Quatre Punts que, també a les Illes Balears, són de vital importància. Es tracta de reiterar un altre cop la voluntat sindical de dialogar entorn del gir social que es precisa per assolir un canvi en la política econòmica que va imposant el Govern de l'Estat i el Govern Balear, la qual no afavoreix prioritàriament els interessos dels treballadors, sinó que contribueix a fer que aquests, cada cop més, continuïn perdent el valor adquisitiu dels seus sous.

Vet aquí els Quatre Punts de la Proposta: l'augment i millora de l'Ocupació a les Illes, la millora de la Protecció Social als treballadors de les Illes Balears, la redistribució de la RENDA entre els ciutadans il·lencs, i l'ampliació dels DRETS DE PARTICIPACIÓ dels treballadors d'aquestes Illes en les empreses que hi són arrelades.

Vegem-ne, una a una, allò que s'hi proposa.

• **Ocupació:** augmentar-la i millorar-la. Quant a l'Ocupació que hi ha a les Illes Balears, es proposa que aquesta

augmenti i millori, mitjançant la protecció sindical de tots els contractes de treball, la qual ha de permetre revisar totes les modalitats de contractació actualment existents; i mitjançant un millor repartiment del treball, cosa que ha de comportar l'eliminació progressiva d'hores extraordinàries i l'elaboració de programes ocupacionals formatius, sobretot per als més joves.

• **PROTECCIÓ SOCIAL:** millorar-la.

Pel que fa a la PROTECCIÓ SOCIAL que es duu a terme a les Illes, es proposa: estendre la cobertura de desocupació als aturats de llarga durada i als treballadors del camp; promulgar una llei de pensions assistencials; establir el salari social i la venda social; ampliar i millorar el sistema sanitari públic; i equiparar la protecció familiar als nivells europeus.

• **RENDA:** redistribuir-la. Respecte de la RENDA que hi ha a les Illes Balears, es proposa un tractament fiscal més just; la clàusula de garantia per als col·lectius subjectes als pressuposts i al salari mínim interprofessional; i la dedicació de part de l'excedent a la inversió productiva i generadora d'ocupació.

• **DRETS DE PARTICIPACIÓ:** estendre'ls i ampliar-los. En relació amb l'ex-

tensió i ampliació dels DRETS DE PARTICIPACIÓ dels treballadors il·lencs en les empreses, es proposa: el dret a la negociació col·lectiva dels empleats públics de les Illes Balears; la creació de comitès de salut, maternitat i protecció del medi ambient; el procediment de negociació de serveis mínims; el dret a la formació continuada dels treballadors; i l'acord per a la solució de conflictes laborals.

En clau illenca, doncs, són els punts d'una proposta que afecta directament bon nombre de treballadors de les Illes per a no dir a tots, ja que d'una manera o una altra incideix en la millora de la qualitat de vida que es desitja per a tot el col·lectiu laboral illenc, tant públic com de l'empresa privada.

Des de la nostra perspectiva nacionalista, progressista i ecologista d'aquest partit nostre, cal remarcar-ne aquests aspectes que, d'altra banda, ja hem anat tractant en nombroses ocasions, bé sigui des de plataformes institucionals (Parlament, Consell Insular, Ajuntaments), bé sigui des d'altres instàncies cívico-culturals: el moviment sindical a les Illes, amb aquesta proposta unitària i prioritària de caire estatalista, fa més palesa que mai la urgent necessitat de valorar amb més intensitat els aspectes locals i autonòmics, com a garantia de control i eficiència en l'aplicació i exigència concreta de cadascun dels punts reivindicatius de la proposta.

L'augment i la millora de les condi-

cions de vida dels treballadors de les Illes Balears només pot ésser constatable al nivell concret de les realitzacions palpables des de cada illa. El fet que les nostres Illes facin a les arques de l'Estat una més que significativa aportació, no ens pot dur a acceptar com a vàlida l'actual situació dels treballadors il·lencs. Més tost, ens ha de fer veure -un cop més- que és precisament en els retalls que sofreix la classe treballadora illenca -pel que fa als drets de participació-, i en la càrrega feixuga que li imposa el deure

d'haver de contribuir per una injusta distribució dels impostos, allò que porta més que res a considerar les Illes com una de les «zones més riques».

Si aquesta Proposta Sindical Prioritària té algun punt més aplicable a les nostres Illes, cal assenyalar-ne la repetitiva al·lusió que fa a l'enfortiment del moviment sindical com a cina imprescindible per a bastir una societat illenca més justa, més igualitària, i alhora més europea i més avançada.

Si algun punt de contacte mantenim els treballadors il·lencs amb el món laboral de la resta d'Europa, lamentablement es redueix gairebé a l'aspecte turístic. Cal apuntar-ne d'altres, pentura més enriquidors i sens dubte més necessaris: aspectes relacionats amb la vivenda, el medi ambient, l'oci, el transport, la burocràcia, la política fiscal o de defensa, la cultura, l'educació, l'esport, els estudis, etc. etc. són molt més a l'abast dels treballadors de la resta d'Europa que no aquí, a les Illes Balears.

Si la situació laboral de les Illes pot aportar qualche cosa més positiva a la perspectiva estatalista d'aquesta Proposta Sindical Prioritària, pentura és que, des d'aquí, des de les Illes Balears tenim punts de referència més directes per establir comparacions i elements de judici més afinats a l'hora de fixar metes assolibles: cosa que podem fer cada dia, donada la situació geogràfica del nostre entorn.

En aquest sentit, creim que podem oferir alguns afegits positius a la proposta sindical estatalista, des de l'angle laboral d'aquestes Illes mediterrànies. I això és el que intentarem fer en posteriors ocasions, en tenir l'oportunitat d'analitzar la labor sindical conjunta que es vagi fent a les Illes Balears, tot parant esment a les millores efectives que afectin el món laboral dels mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterers.

Cecili Buele i Ramis
Assessor Sindical de CC.OO.
Administració Pública

VINAGRE DE VI MALLORQUI
5 Litros 6^a
FABRICAT I EMBOTELLAT PER "VINAGRES BORA" FELANITX - Mallorca
Tel. 58 03 18
R.E. 3405 R.S. 24.64 / PM

Vaja quins tres poders!!!

Des de la perspectiva que dona una Associació Veïnal de caire progressista, reivindicativa i lluitadora constant per millorar les condicions de vida dels habitants d'una zona palmesana, com és ara la del Camp Rodó, hom sent la necessitat d'haver de fer determinades anàlisis d'una realitat que cada vegada colpeja més fortament la vida dels treballadors.

I és precis de fer-les, per tal que les activitats que ha de programar l'Associació de Veïnats dins la barriada, s'aduguin amb una lenta però ferma tasca de transformació de l'entorn ambiental i de les relacions humanes entre els homes i les dones que hi viuen. Les petites lluites de cada dia per aconseguir unes zones verdes, o semàfors, o escoles, o centres culturals, o infraestructura, o recursos econòmics no poden passar per alt, sinó que han de recordar permanentment aquelles altres instàncies d'ordre superior que són a la barriada, i que no hi són perquè sí, amb tota seguretat.

Basta fer una passejada a peu pel barri, per comprovar que no tot són cases i pisos d'habitatge corrent i ordinari. A les plantes baixes, sobretot, s'hi van multiplicar negocis i establiments comercials, tallers de reparacions de vehicles motoritzats, bars i cafeteries, garages per a aparcar-hi cotxes... Però, no es tracta d'això. D'entre totes les instal·lacions existents, n'hi ha algunes altres que esdevenen prou significatives, des del punt de vista ideològic: es tracta de les casernes dels militars, les esglésies dels creients i les entitats bancàries; són tres castes d'edificis que atreen poderosament l'atenció de tot aquell qui vol passar per aquest món analitzant críticament les coses.

De casernes, n'hi ha dues -la d'automobilisme i la d'artilleria-.

D'esglésies, una mitja dotzena. I d'entitats bancàries, altres tantes. Val a dir, doncs, que ni l'església catòlica, ni les forces armades, ni la gran banca, no són aïllades a la nostra barriada. Hi són ben pres-

sents, i a gran escala - d'altra banda, com a qualsevol rodol de Ciutat.

Una reflexió que pretengui d'entendre el sentit d'aquestes presències, podria portar molt lluny en el temps i en la història. Però no és aquesta la intenció de l'escript present. Em sembla millor formular algunes preguntes que, des d'una perspectiva humanista, hom pot plantejar-se amb més o menys intensitat.

Respecte de les forces armades implantades a les nostres illes, i més concretament a la nostra barriada, hom pot demanar-se molt bé per què serveixen avui en dia. Per què serveixen les armes dels militars qui hi ha a Mallorca?

Si qualsevol pogués oferir alguna resposta distinta a aquesta que se m'ocorre, m'agradaria de tenir-hi accés, a fi de copsar millor una institució que esdevé cada cop més incomprensible, en aquests temps que vivim de pau inevitable.

Veig que les armes, totes les que empenen les forces armades que hi ha a Mallorca, des que tencis de raó i fins avui mateix, només han servit per unes coses amb les quals molts de mallorquins no estan d'acord:

- per matar soldats que han caigut víctimes d'accidents durant la mili;
- per fer pràctiques de tir real a la mar, a l'aire o a d'altres indrets terrestres illencs (a l'illa de Cabrera, de manera singular);
- per atreure i acompanyar la presència de vaixells de guerra aliats, propulsats amb energia nuclear i portadors d'armes mortíferes de la més alta tecnologia, posant en perill la supervivència dels sers vius a l'arxipèlag;
- per reprimir les manifestacions públiques i massives dels sectors més reivindicatius de la nostra societat illenca;
- per donar nom a alguns carrers, places o vies de trànsit a Ciutat i als pobles;
- per impedir l'accés a tothom qui vulgui acostar-se a determinats indrets de la nostra geografia (Puig Major, Cap des Pinar, zones costaneres, de manera singular);
- per mantenir el record d'una guerra civil fratricida, amb els canons d'aquella època encara ara existents i amb els nius d'armetralladora que continuen imperèrrits;
- per protegir la vida i els béns de determinades personalitats de l'alta política o

del govern (la monarquia borbònica, de manera singular);

- per justificar grans despeses dels pressuposts generals, destinats a la defensa, compra d'armament, pagament de jerarquies militars, etc.

Què n'hem de dir de l'església catòlica? Amb l'església hem de topa! No ens queda altre remei. Què hi farem! Tots han de reconèixer la gran labor de tipus cultural, filosòfica, artística o social de determinats sectors de l'església catòlica al llarg de la nostra història i també en els nostres dies. Hi ha clergues, religiosos i creients de base que no han defallit a l'hora de treballar a favor de la llengua i cultura pròpies, a favor del pensament i del patrimoni històrico-artístic, i a favor de determinats col·lectius més marginats de la nostra societat.

Però a mi em sembla que tot això, no són més que faves comptades. En general, l'església catòlica sembla fer anques enrera pel que fa al compromís contrari de paraula i per escrit, però gairebé mai a la pràctica de fer avançar el col·lectiu humà cap a fites més altes de solidaritat, de justícia o de veritat. Hom té la impressió que, des de fa uns anys, aquesta església catòlica mallorquina s'estima més de fer reviu figures ja enterrades des de fa molts d'anys enrera, que no transmetre i procurar una vida millor als qui encara som vius i trepitjam aquesta terra. D'altra banda, en aquests dar-

ters temps, també han anat apareixent a les nostres illes, d'altres esglésies, distintes a la catòlica, totes elles igualment mereixedores del respecte i la valoració positiva, pel seu caire humanista i progressista.

I què s'ha de dir de la banca? A Mallorca n'hi ha molts, de bancs. Cada cop més. Pentura massa. Això, ho han de dir els tècnics. Tot i que no hi ha ningú que sigui contrari a la riquesa econòmica, creixent i forta, hom ha de comprovar que aquesta no es va generalitzant de cada vegada més ni va arribant a tothom. Qui ho impedeix, en gran manera, justament és la banca, aquesta gran acaparadora de capital, que s'ha avesat a dir unes coses que poden dur a l'engany molt sovint: que ajuda a tothom, i ens va plomant a tots; que hi va qui vol, i gairebé ningú no la pot evitar ni prescindir-ne; que les lleis i el govern li posen treves, i mai no ha tengut tants de beneficis com ara; que atén igualment a tots, i només alguns privilegiats se'n poden beneficiar; que dona llocs de feina a molta gent, i fa molts d'anys que, enlloc de crear places noves, treu fora i jubila molts de treballadors.

Em sembla que, des de qualsevol plataforma cívica -des d'una Associació de Veïnats, per exemple- també s'ha d'anar impulsant progressivament una política molt més crítica respecte d'aquests tres grans poders que fan i desfan pertot arreu d'acord amb els propòsits de mantenir-ne la situació elitista privilegiada que des de sempre els ha caracteritzat.

1.- Els mallorquins que de veres estimem la vida i la volen fer créixer i millorar, amb quins ulls no hem de mirar les armes que només serveixen per llevar vida, matar

catòlica, totes elles igualment mereixedores del respecte i la valoració positiva, pel seu caire humanista i progressista.

2.- Cal que es vagi desplegant també una política cada cop més audaç per promoure lleis que eliminin privilegis i discriminacions, que ajudin les esglésies de Mallorca a fer acte de renúncia pública de qualsevol propietat o direcció que sigui a les seves mans i a fer acte de lliurament voluntari als representants del nostre poble que surtin elegits, perquè s'atengui millor el bé comú dels ciutadans illencs. No hi val dir que aleshores les coses anirien pitjor. En qualsevol cas, un sempre pot donar-li una mà, cosa que no s'identifica amb ser-ne l'amo.

3.- Igualment cal treballar agosaradament en el camp de la política perquè hi hagi lleis que permetin una millor redistribució dels guanys fabulosos de la banca arrelada a Mallorca.

Tot això són coses que demanen no pocs veïnats treballadors que, d'una manera o una altra n'expressen l'aspiració a superar aquest estat del model de societat capitalista que ens ha tocat viure, caracteritzat per un fort increment de la discriminació selectiva que fa entre la perspectiva dels qui paren més esment als qui fan més doblers, per damunt de la consideració cap als qui fan més feina.

Ceili Buele i Ramis
Vicepresident Associació de Veïnats
Camp Rodó/Cas Capiscó

Pla quadriennal de serveis i assistència social

La Conselleria de Sanitat i Seguretat Social ha tramès al Consell Superior d'Acció Social el pla quadriennal de serveis i assistència social. La primera impressió que ens ha causat, impressió compartida per la totalitat d'organitzacions que tenen quelcom a dir en aquests temes, que el tal pla es redueix a l'elaboració d'un informe tècnic, ja que les mancances existents impossibiliten el poder definir-lo amb el primer terme, a més hauríem d'afegir-hi que l'informe no és el rigorós que voldríem, dificultant que pugui ésser una eina vàlida per a l'elaboració del pla. En primer lloc, per tant, hem demanat que l'esmentat pla-informe sigui retornat als seus autors perquè sigui elaborat de bell nou, de forma que puguem gaudir d'una eina a hores d'ara necessària per poder organitzar i planificar el desenvolupament històric que es produirà els propers quatre anys, impulsats sobretot des del ministeri d'as-

sumptes socials, és a dir des del Govern Espanyol.

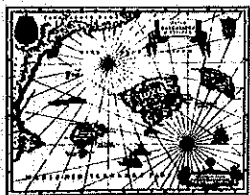
És per tant necessària aquesta clarificació de la situació actual i de la projecció en el futur dels serveis socials a la nostra Comunitat Autònoma. Entenem que és difícil per un govern liberal com diuen que són, el planificar, el coordinar, en definitiva, el crear uns serveis públics útils, i que donin resposta a les necessitats d'una Comunitat. Però senyors, han de fer un esforç, no queda altre remei, sinó ja podrem imaginar el que ens vindrà a sobre. Si la Comunitat Autònoma no és capaç de crear uns serveis socials, oorreran dues coses irremeiablement. Primera: no arribaran subvencions de cap casta, ja que si no hi ha programes i projectes no hi haurà finançació, llavors se queixaran. Segona: tots aquells programes que es duïguin endavant seran irremeiablement els elaborats des del ministeri, és a dir, des del des-

coneixement de la nostra realitat, fets a partir d'anàlisis uniformitzades per a tot l'estat, i sense poder participar a la seva elaboració.

Hem de dir que no ens ha sorprès en absolut el resultat de l'informe. Amb tots els nostres respectes la dinàmica duita fins a l'actualitat des de la Direcció General d'Acció social era almanco pobre, poc rigorosa, i el pitjor de tot: amb deixadesa. Una política social ha de tenir clar quins són els seus objectius, sobre quins sectors vol actuar, quines prioritats té, quin model vol aplicar, etc, etc, etc. El nostre Govern Balear té a la seva disposició una Llei d'Acció Social aprovada pel Parlament per impulsar la creació de serveis socials, té la possibilitat amb la Constitució amb la mà de sol·licitar les competències de l'INSERSO, INSTITUT DE LA DONA, MENORS, i a hores d'ara si no fos per l'actuació de les corporacions locals, assumint gestió i finançació, encara confondrien la política social amb rifes de beneficència, molt respectables, però poc eficaços a l'hora de canviar, situacions estructurals que impedeixen un desenvolupament harmònic de la societat.

En definitiva, poc podem esperar d'aquest govern, emperò ara tenim temps de fer-los rectificar, que s'adonin que un ampli sector de la societat avança cap a la modernitat ben entesa, i que per tant sol·licita de l'administració uns serveis públics eficients, que donin respostes a les noves necessitats, i que puguin evitar desgavells impossibles de solventar posteriorment. El benestar social és un dret, de qualsevol societat que vol presumir d'avancada, i aquest solament es pot aconseguir a una societat justa i solidària, i no permetrem que en nom de la falsa llibertat s'amaguin ferotges egoïsmes, amb la voluntat de consolidar sistemes socio-econòmics impulsors de realitats cada cop més injustes, alienades i insolidàries.

Secretariat de Política Social
Joaquín Antoni Sales

A la Man Meditèrrania, bressol de la Cultura de la vinya i el vi, emergeix l'illa de Mallorca. El seu marvellós clima i privilegiada situació fan que els vins de Mallorca siguin i s'han convertit en els vins més apreciats dels d'aquesta zona.

VINYES I BODEGUES A PORRERES (MALLORCA) Tel. 971/647106

Jaume Mesquida

VENDA DIRECTA A LA BODEGA

Entorn a l'anomenat «delicte ecològic»

Joan Carles Carbonell Mateu

(Catedràtic de Dret Penal i Degà de la Facultat de Dret de la Universitat de les Illes Balears).

L'article 347 bis del Codi Penal tipifica, si bé d'una manera molt imperfecta el que ha vingut a anomenar-se «delicte ecològic»:

«Serà castigat amb la pena d'arrest major (d'un mes i un dia a sis mesos) i multa de 50.000 a 1.000.000 de pessetes el que, contravenint les lleis o reglaments protectors del medi ambient provoqui o realitzi directament o indirectament emissions o abocaments de qualsevol classe, a la atmosfera, al sòl o a les aigües terrestres o marítimes que posin en perill greu la salut de les persones, o puguin perjudicar greument les condicions de la vida animal, boscos, espais naturals o plantacions útils.

S'imposarà la pena superior en grau (de sis mesos i un dia a sis anys i multa de 1.000.000 a 1.500.000 pts.) si la indústria funcionés clandestinament sense haver obtingut la preceptiva autorització o aprovació administrativa de les seves instal·lacions, o bé hagués desobeït les ordres expressos de l'autoritat administrativa de correcció o suspensió de l'activitat contaminant o bé hagués aportat informació falsa sobre els aspectes ambientals de la mateixa o bé hagués obstaculitzat l'activitat inspectora de l'Administració.

També s'imposarà la pena superior en grau si els actes anteriorment descrits originassin un risc de deteriorament irreversible o catastròfic.

En tots els casos prevists en aquest article podrà acordar-se la clausura temporal o definitiva de l'establiment podent el Tribunal proposar a l'Administració que disposi la intervenció de l'empresa per a salvaguardar els drets dels treballadors».

Som davant d'un precepte sumament «administrativitzat», en el sentit de que només si s'incompleixen una sèrie de disposicions administratives, podrà arribar-se a cometre's. Aquesta és, junt a la pessima redacció del precepte, la seva nota més característica.

La incorporació al Codi Penal es va produir el 1.983, i com a conseqüència del mandat constitucional exprés de proveure sancions penals. S'ha discutit molt si és precisament el Dret Penal l'eina més adequada per a la protecció jurídica del medi ambient i, fins i tot, què és el que realment es vol protegir mitjançant la tipificació d'aquest delicte.

En aquest sentit, hi ha autors que opinen que la protecció del medi ambient és, per dir-ho així, per si mateixa, i en tant que un valor autònom, com puguin ser altres

com la vida, la llibertat o el patrimoni. Per a altres, en canvi, l'important serà el dret individual o, si s'estima més, col·lectiu a disfrutar un medi ambient adequat per a la qualitat de vida. Així serà aquesta o, fins i tot, la salut dels ciutadans, el que constitueixen l'interès últim a protegir. En la

meva opinió, som davant del que ha vingut a anomenar-se un «interès difús» o, en mil·lors paraules, un bé jurídic de titularitat supraindividual. La protecció d'interessos d'aquest tipus resulta normal dintre d'un Estat Social de Dret i s'ha de veure com a desenvolupament lògic de l'article 9.2 de la

Constitució, quan afirma que «correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en els que s'integra siguin reals i efectives, remoure els obstacles que impedeixin o dificultin llur plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social».

Aquesta concepció s'ha de relacionar amb el dret reconegut per l'article 10, al lliure desenvolupament de la personalitat del ciutadà com a fonament de l'ordre polític i de la pau social. En aquest sentit, sembla prou clar que es tracta de defensar drets del ciutadà, sense que la consideració del medi ambient com a ell mateix i desconnecat, per a dir-ho gràficament, de l'espècie humana, tal i com han defensat alguns teòrics de l'ecologisme, trobi una rellevància constitucional suficient. El dret dels ciutadans a l'ús i gaudi d'un medi ambient sà i net, sembla, idò, l'interès tutelat.

La tècnica utilitzada per a la planificació d'aquesta figura produeix tal sèrie de problemes que es pot dir que som davant d'una mena de «farsa legislativa»; és a dir, d'un precepte que neix amb la clara vocació de no ser aplicat pràcticament mai. Es tracta d'una «lleï penal en blanc», és a dir, una lleï penal que es remet a la regulació administrativa, absolutament dispersa, que existeix sobre la matèria. D'aquesta manera, resulta sumament difícil sobre exactament quan es pot aplicar el tipus penal. La necessitat d'una Llei General del Medi Ambient que coordini tota la regulació, ha estat posada de relleu per la doctrina, tant penal com administrativa.

Però, a més d'això, existeix un altre problema: és necessari incomplir les normes administratives i, al cas del tipus agreujat, haver desobeït ordres expressos, o actuar sense autorització administrativa. Això podria voler dir que l'obtenció de la llicència impossibilita la intervenció penal i, almenys, l'aplicació del tipus agreujat. S'ha de considerar, en aquest punt, que les penes previstes pel tipus bàsic resulten de molt dubtosa eficàcia, per dir-ho eufemísticament: la privativa de llibertat no es complirà mai quan es tracti de delinqüents primaris i això serà el més normal i la multa podrà perfectament ser prevista com un cost molt manco costós que l'adopció de les mesures anticontaminants corresponents.

En la meua opinió, una regulació correcta s'hauria de fixar més en els resultats que puguin produir-se, i de manera específica en els irreversibles, que en la desobediència a una normativa administrativa. D'altre manera, l'obtenció d'una llicència no ha de facilitar la impunitat: el que s'autoritza és a desenvolupar una activitat, no a lesionar o posar en perill greument el medi ambient.

Per altra banda, el tipus penal tan sols contempla una modalitat d'agressió: la contaminació, sense xerrar per a res de la utilització o explotació irracional del medi

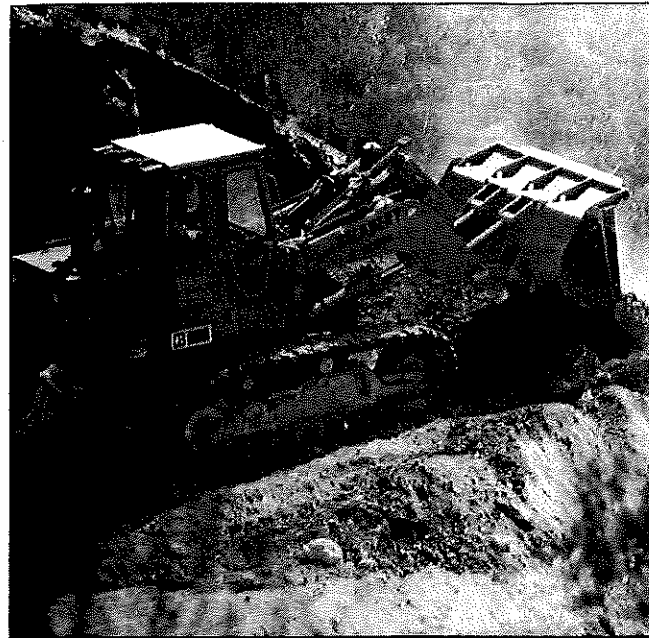
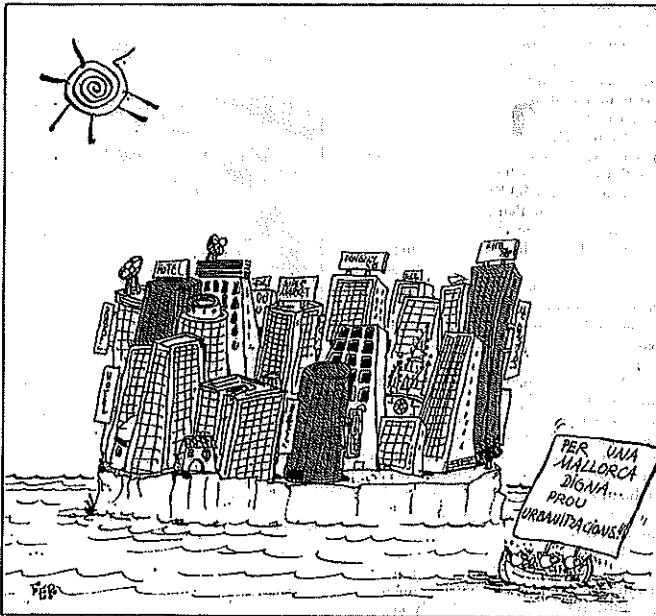
ambient, sense que sigui acceptable, en absolut, per més que tampoc existeix als òrgans administratius i judicials cap voluntat d'aplicar-ho. Es fa necessària una regulació que directament tipifiqui la producció de danys o de perills greus al medi ambient, tant sòl, com aire o aigües terrestres o marítimes, graduant la responsabilitat en funció de la gravetat dels resultats—sense que això signifiqui, és clar, desconèixer el principi de culpabilitat—i prevegi sancions fonamentalment pecuniàries de molta més envergadura que les actualment previstes.

El caràcter de lleï penal en blanc proporciona una altra curiosa conseqüència: una bona part de les competències en matèria de medi ambient, i concretament la gestió, correspon, d'adon amb l'article 148, nr. 9 de la Constitució, a les Comunitats Autònomes. Això pot fer que el que sigui delicte a les Balears, no ho sigui a Castella-La Manxa o al País Valencià, per exemple, si l'Estatut i les normes administratives que el desenvolupen regulen la matèria de manera diferent. Tal cosa s'ha dit que podria ser inconstitucional, per atemptar contra el principi d'igualtat dels ciutadans davant la lleï penal. Tot i que no compartesc aquesta opinió, no ni ha el menor dubte que la qüestió quedaria molt millor resolta amb una disposició penal que castigues directament el deteriorament del medi ambient, sense remissions a instàncies administratives. Per altra banda, només una regulació com la que proposem seria en condicions de graduar adequadament la gravetat dels fets. Amb l'actual regulació, és pràcticament el mateix vessar els residus d'una llar particular que els d'una gran indústria paperera, el que demostra l'escassa vocació motivadora i de tutela del medi ambient que té l'article 347 bis del Codi Penal.

Per tot això, consider que el Dret Penal espanyol no protegeix adequadament

el medi ambient, en realitat, no ho fa en absolut, per més que tampoc existeix als òrgans administratius i judicials cap voluntat d'aplicar-ho. Es fa necessària una regulació que directament tipifiqui la producció de danys o de perills greus al medi ambient, tant sòl, com aire o aigües terrestres o marítimes, graduant la responsabilitat en funció de la gravetat dels resultats—sense que això signifiqui, és clar, desconèixer el principi de culpabilitat—i prevegi sancions fonamentalment pecuniàries de molta més envergadura que les actualment previstes.

Pel que fa a la discussió a si és el Dret Penal l'eina més adequada, i sense oblidar que en moltes ocasions una correcta resposta jurídic-administrativa, tant sancionadora com, sobretot, de seguiment de les activitats, pot ser molt més eficaç, reproduir el que una altra vegada vaig tenir ocasió de dir: Des d'una perspectiva políticocriminal em mostre d'acord amb una política ecologista, de protecció ambiental, fent ús, en supòsits extrems, del Dret Penal. Al respecte, no deu malinterpretar-se la naturalesa d'ultima ratio del Dret Penal: el seu tarannà fragmentari no significa que es dega considerar la protecció de nous interessos i especialment els de titularitat supraindividual com a béns jurídics protegits, ni el seu tarannà subsidiari, que dega prescindir-se del Dret Penal allí on la seva presència sigui útil i necessària. Per cert que no deu produir-se una simple «fuita al Dret Penal», però també per cert que aquesta no deu ser substituïda per una «fuita del Dret Penal».

Ni ciment ni cimentadors, a la natura illenca

«Mallorca, terra o ciment?» és el lema que l'Executiva del PSM ha acordat per a la Diada Nacional d'enguany. Un interrogant esgarriós, ja que el sol fet que es pugui plantejar (que s'hagi de plantejar, millor dit) implica una situació angustiosa, quasi desesperada. I ho és: la nostra illa pateix una allau de projectes, i una hemorràgia continuada de construccions a l'espai rural, que s'allunya de cada dia del que és la terra, el camp, per esdevèncer espai urbanitzat o simplement, suburbial. Heu reparat mai com entorn de les ciutats l'especulació primer mata el camp (posseessions abandonades, horta erma, estables buits, producció agrària anorreada...) molt abans que la vida urbana s'hi estengui? Aquest és, com a mínim, un factor de la crisi agrària permanent de la nostra terra: l'amenaça immediata del ciment. Aquest antagonisme és la disjuntiva, ara i aquí.

Què passa, a Mallorca, a les Illes? Com és possible que no reaccionem virulentament enfront de la degradació del ter-

ritori? Com pot ser que els sectors especulatiu i constructors continuïn hipotecant el futur físic del país?

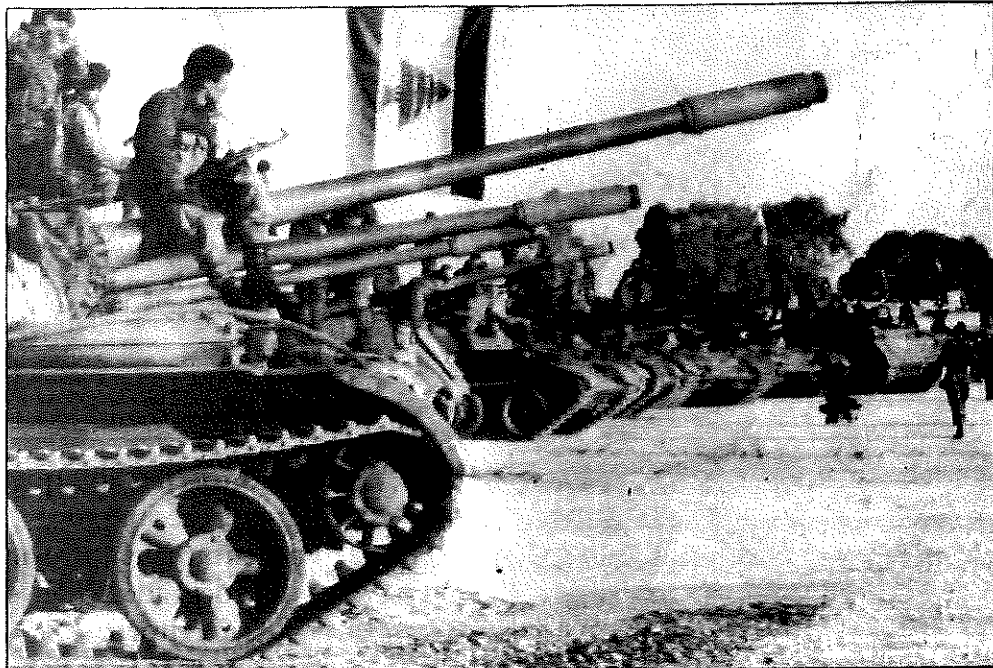
Tal vegada aquell autòdidi, a qui són afeccionats els psicoanalistes ens podria ajudar a explicar el fenomen. Però la resposta, al meu parer, és més simple: la nostra societat passa per una autèntica crisi de creixement, i és massa «nou-rica» per apreciar els grans valors de la natura i del paisatge. Hi ha destrucció per cobdícia, naturalment. Els guanys són fàcils, amb l'urbanisme que s'estila al nostre litoral (i ja fora del litoral, també). És fàcil també blanquejar doblers. I hi ha tot un entramat d'interessos colaterals que apunten el procés. Enfront de les poderoses excavadores, les que passen de Mondragó a Capocorp, de Formentor a S'Algar, Can Cuarassa o Tuent, sols hi ha idealistes «desarmats», però al seu costat hi trobareu una legió de «professionals» que viuen, d'alguna manera, dels esquinços del procés urbanitzador. I el capital ho sap, i procura captar els seus escuders

entre l'enemic. No s'ho paga citar només, que són a la ment de tots: quantos missers, tècnics, arquitectes, aparelladors i altres professionals de procedència progressista han vist el seu nom embolicat en processos d'urbanització o en declaracions «d'interès social»? Naturalment, es tracta d'un procés en el que hi ha excepcions, rectificacions i sobretot, decisions personals. Però la dimensió personal no ha de fer perdre la perspectiva col·lectiva, social del fenomen. La lluita entre conservació i especulació és desigual: a un costat, el poder econòmic i, encara (aquest és el drama!) el social. A l'altre, una consciència encara minoritària. Es tracta, per tant, d'aturar les excavadores però sobretot, de llevar-los la força social que les empara. Cal que els especuladors i els seus adladers caiguin en el desprestigi social, i que hi caiguin per un motiu ben simple i ben cert: edificar sobre un espai natural, urbanitzar l'espai rural, és un perjudici.

◆ Com és possible que no reaccionem virulentament enfront de la degradació del territori?

dici molt gran a la societat illenca del final del s. XX i segurament a totes les futures societats il·lenques. No és necessari cercar més raons ni motius: aquesta actuació és prou execrable.

Com canviar això? No és fàcil, perquè amb el component lucratiu de la destrucció hi ha encara un component de despreci i d'ignorància. Els mots «garriga», «pinar», «marina», són encara, per molts d'il·lencs, relacionables amb pobresa, manca d'importància... Fa uns anys, un amic que conserva la virtut d'indignar-se quan és convenient, aturà el seu cotxe a un pinar, on un camioner tirava fums i deixalles, per reclamar-li la seva acció. El xòfer restà esglaiat, i respongué «Però, que no ho veu?... Aquí sols hi ha pins!» Cal insistir ad nauseam en el valor intrínsec de la natura illenca, en què aquells pins, les carritxeres, els ullastres i les savines, són una part del país. Al cap i a la fi, Mallorca és la síntesi de la natura i l'home, del paisatge i la cultura: un paisatge viu, que evoluciona amb les activitats que hi desenvolupem els que vivim en aquesta terra i d'aquesta terra. Tant se val si la conram o vivim de la «indústria de forasters» que deia En Miquel dels Sants Oliver. Tant se val, perquè per produir, la terra ha de ser cuidada, ha de ser estimada. Aquesta és la tasca: propagar—entre batalla i batalla per cada racó verd—l'amor a la terra, l'amor al país. Aquest és la nostra arma, i no és petita. No podem desfallar.

L'any 1987 es podia llegir un rètol d'una cadena televisiva nord-americana que deia el següent: «En el Líban el pitjor sempre està per venir». Desgraciadament aquesta premonició, s'ha complida aquests darrers dies. Tan sols 17 dies René Muawad va dur la banda presidencial, els partidaris de l'infern en forma de cotxe-bomba s'encarregaren que no complís el divuitè dia de presidència. El president libanès era assassinat el passat 22 de novembre, tirant per terra totes les esperances dipositades pels libanesos en el procés de pau obert a les converses de Taif (Aràbia Saudita). Aquests darrers esdeveniments pareixen donar una mica de llum en el trencacaps libanès, després de 14 anys de guerra civil, però serà el temps i algú més, qui ho dirà. La creuada, estèril per més seinyes, llançada pel general cristià Michael Aoun contra els ocupants estrangers del territori libanès, planteja d'entrada una doble pregunta: alliberació de qui o de què, i alliberar qui. Alliberar el país de la intervenció siriana, que ni tan sols controlen zona cristiana, i que malgrat no ésser populars entre la comunitat musulmana, almanco, imposen un cert respecte i ordre. Alliberar qui? Als libanesos, quan el Líban ja només existeix als mapes i quan els seus habitants més que odiar-se, s'ignoren? El pitjor que pot passar a una comunitat.

Quan llegim alguna notícia referida al

La tragèdia del Líban

«Un Líban independent, sobirà i pacificat és més un desig piadós que una fórmula política»

Raymond Aron

conflicte civil libanès o veim algun reportatge per la televisió, ens ve automàticament a la ment la quantitat impressionant de protagonistes del conflicte. Una persona poc iniciada en el tema pensarà, sens dubte, estic davant un trencacaps i probablement no anirà mal encaminada. Cristians maronites, sunnites, xiïtes, drusos, palestinsians, sirians, israelians,... per no anomenar les distintes fraccions i complicar encara més la situació, tots enfrontats entre si i contra ells mateixos. Però per a un libanès o per a

aquella persona que hagi seguit, amb un mínim d'interès la realitat libanesa contemporània no li resultarà tan difícil d'entendre aquest, entre cometes, «trencacaps».

Són moltes les causes del conflicte i podríem estendre'ns llargament en aquest punt, però aquest no és l'objectiu de la present feina. A les causes les he reduïdes a tres, amb totes les limitacions que això suposa:

A.- La confessionalitat. Líban és el país de les dues confessions antagòniques de la història: la cristiana i la musulmana. La primera, per un atzar de la història, es va convertir en la dipositària del poder econòmic i, sobretot, polític i social, deixant les miques pels musulmans. Fou sobre el doble rebuig a Occident i a l'Arabització com es va mantenir la situació després de la independència francesa. Però la crisi econòmica dels 70, convertí la situació en insuportable. De res no serví el pacte del 1943 que establia el funcionament institucional del país ni l'intent de mediació dels eclesiàstics. Els cristians es mantenen aferrats als seus privilegis, mentre que la comunitat musulmana exigeix canvis institucionals i jurídics en raó dels nous canvis.

Com va afirmar el gran periodista libanès George Naccach (1904-1972), «Un estat no és la suma de dues impotències, i dues negociacions no faran mai una nació».

B.- El caràcter feudal del país, dividit

en diferents zones d'influència dels anomenats «senyors de la guerra», que compten amb les seves pròpies milícies, expressió del seu poder i protagonistes d'excepció del conflicte. La situació del Líban independent la resumeix aquella frase històrica i, tota carregada de simbolisme, del banquer Henri Edde: «En el Líban mai no hi ha hagut Estat, perquè l'Estat ha estat sempre en mans privades».

C.- La història que ha jugat una mala passada al Líban, que va aconseguir mantenir una situació artificial durant llarg temps sense adonar-se del polvorí que tenia al seu costat. Líban i, en particular Beirut, es convertiren en el camp de lluita del món àrab amb l'enemic secular, Israel.

Els cristians sempre han sabut tantejar els temporals que els venien damunt donant la culpa dels mals als altres, primer als palestinsians, ara als sirians. Els palestinsians després dels esdeveniments del setembre de 1970 (setembre negre) i la seva expulsió del regne haxemita de Jordània, es refugiaren a Líban on no mostraren cap tipus de respecte per la sobirania del petit país prenent-se la llei per la seva mà. A cap país els palestinsians no podien actuar amb tanta impunitat. Aquesta situació acabà amb l'anomena-

da «Operació Pau per Galilea» que no és altra cosa que la invasió israeliana de 1982 i que, més que una operació de pau, llança sobre el Líban una onada de sang, foc, llàgrimes i por.

Pel que fa als sirians, el règim de Damasc juga actualment el gran paper a la zona amb els més de 40.000 soldats establerts a la zona musulmana—segons fonts occidentals i, amb els darrers esdeveniments el nombre de sirians pujaria als 50.000—i contra els quals el general Aoun ha llançat aquests darrers mesos els seus creuats amb la finalitat d'alliberar el Líban de la seva presència.

El règim de Damasc considera el Líban com a zona d'influència, com a part de l'anomenada Gran Síria i que el poder colonial va desmembrar. L'enigmàtic Hafez-El-Assad té una cosa molt clara: la integritat del Líban costi el que costi, qual-sevol iniciativa de pau, és ben arribada mentre no espenyi aquest objectiu.

Els libanesos pareix que havien iniciat el camí de la pau, però ja són molts els camins que han fracassat, esperem que aviat els arribi la llum del bo.

Rafel Munar Munar

Vents de mort a El Salvador

Els canvis que s'estan produint a Europa els darrers mesos són esperançadors, perquè obren una possibilitat real a la creació d'un espai comú europeu, caracteritzat pel respecte als drets humans i la col·laboració entre els pobles. Però no seria just deixar de banda el que passa a altres indrets del món, on la geoestratègia imposa unes condicions ben difícils per a les poblacions.

Aquest és el cas de El Salvador, i en certa mesura de tota l'Amèrica Central. Per a aquests països no ha arribat la llibertat ni la justícia. L'assassinat i el menyspreu cap a les vides humanes hi és la nota predominant. És el terreny de l'actuació impune dels esquadrins de la mort.

L'assassinat, el 16 de novembre, de sis jesuïtes, i entre ells Ignacio Ellacuría, rector de la Universitat Centralamericana, ha impressionat l'opinió pública mundial. Les sospites de que l'acció ha estat comesa per unitats de l'exèrcit salvadorenc s'acaramullen a moltes altres actuacions militars i paramilitars (en la memòria de tots està l'assassinat de monseñor Arnulfo Romero, o dels 22 periodistes assassinats durant els darrers anys).

Però la nostra consciència d'europeus i occidentals, trasbalsada per la mort d'altres europeus i occidentals, no ens ha de fer oblidar els 70.000 salvadorencs morts en deu anys. La massacre de la població civil ha estat la pauta en les darreres actuacions de l'exèrcit salvadorenc. L'oligarquia i l'extrema dreta no han dubtat a arrassar els barris pobres de San Salvador per tal de fer front al FMLN: amb bombejaments indiscriminats, amb el bloqueig de l'assistència sanitària i fins i tot amb el bloqueig del proveïment d'aliments als barris pobres.

El terror dels dominadors de sempre rep el suport del poderós veïnat del nord. L'assignació diària dels EUA arriba als 2 milions de dòlars. A El Salvador, com a Nicaragua, la política nord-americana es confon amb la de l'extrema dreta; és més, sense aquest suport decidit el govern de Cristiani es destaria ben aviat.

A Amèrica Central i del Sud se li han oberts les venes, i no hi pot haver solució sense una distribució més justa de la riquesa a nivell mundial, i sense urgents reformes d'estructura. La responsabilitat dels EUA és enorme, però la dels altres països rics no és inexistente. Callar davant la mortandad i davant la injustícia ja no és possible.

Mateu Morro Marcé

No tot és color de cel a Occident

Les societats dels estats de règim autòritari de l'Europa Central i Oriental han iniciat un ràpid procés de canvi sota els efectes de la política de l'URSS. És molt prest encara per emetre judicis sobre aquests fets. De bell antuvi pareix que la constitució de règims democràtics, amb un grau important de pluralisme, s'haurà de fer compatible amb la subsistència, almenys ara per ara, dels blocs militars, i amb unes estructures econòmiques heretades del període anterior.

Els camins poden ésser diversos. I per ventura adoptaran formes variables a partir de les correlacions de forces existents a cada estat, i a partir de les pròpies tradicions nacionals. No hi haurà fàcilment un sol model de transició al pluralisme, ni tampoc seran idèntics els punts d'arribada.

Un dels grans perills en el desenvolupament de tot el procés radica en la desvertebració econòmica d'aquestes societats, tot just convalscent d'un rapte del seu propi procés històric, a través d'una entrada precipitada dins el mercat mundial. Poblacions aflamegades de consum, ansioses d'entrar dins el sistema de lliure mercat, poden ésser víctimes fàcils d'uns mecanismes de colonització de les seves economies, de saqueig dels seus recursos, i de creació d'una nova i més complexa dependència econòmica i tecnològica.

No es tracta tant d'integrar les societats de l'Europa Central i Oriental dins els mecanismes del lliure mercat, com de fer possible un model propi, democràtic i socialista, convergent a la llarga amb el model dels altres països europeus. La presència activa i dinamitzadora de la iniciativa privada ha d'ésser compatible amb la planificació econòmica i amb una visió solidària i social de l'economia.

Per un model plenament democràtic

Des d'una perspectiva progressista sembla que l'espai europeu, dels Urals a Portugal, s'hauria de caracteritzar per l'aprofundiment en una societat radicalment democràtica, que a la vegada assegurés la preeminència dels interessos col·lectius sobre la lògica del mercat. Entre el liberalisme salvatge i la dictadura burocràtica hi ha altres vies. Hi ha la via de dur la democràcia a les seves darreres conseqüències, assegurant un model participatiu, fet a través del protagonisme dels pobles, que permeti una societat de la igualtat i de la justícia.

Convendria que l'entusiasme nord-americà sobre «el fracàs del comunisme» es matisés amb una dosi important de realisme sobre quina és la situació en el món capitalista, i en els estats de més estricta dependència nordamericana. Situacions com la de El Salvador, Filipines, Xile, Mèxic o Sudàfrica, no semblen massa exemplars. I seria necessari considerar en profunditat la greu situació de pobresa i discriminació social existent a les societats capitalistes, i en especial a la nordamericana, on la més dura misèria conviu amb l'opulència extrema. Per no parlar de la catàstrofe ecològica a la qual ens precipita una economia desenvolupista, depredadora dels més preciosos recursos naturals i socials.

Europa, en bona mesura per la lluita històrica del moviment obrer i l'esquerra europea, ha generat unes societats més equilibrades i amb un nivell major de justícia. La democràcia europea sempre ha tenguut un fort component social, que ha inspirat les teories de l'Estat del Benestar, impulsades des del socialisme democràtic i

Eleccions al Parlament de Galícia

Les eleccions al Parlament de Galícia, celebrades el dia 17 de desembre, han estat caracteritzades per una forta tendència a la bipolarització. La presència d'un Manuel Fraga, candidat del PP, en lluita per recuperar al PSOE la presidència de la Xunta ha d'haver influït en els resultats: PP amb 38 diputats i PSOE amb 28.

D'altra banda és evident l'absorció de l'espai centrista pel PP, amb el fracàs del CDS (cap diputat) i la desfeta de Coalición Galega (d'11 diputats passa a 2) i del PNG (cap diputat).

El nacionanisme d'esquerra té un augment de 4 a 8 diputats, a partir del fort augment del BNG (Bloque Nacionalista Galego) que ha passat d'1 a 6 diputats, i dels resultats del PSG-EG (que passa de 3 a 2 diputats).

Esquerra Unida no ha aconseguit mantenir els seus bons resultats de les generals, tot i la presència activa d'Anguita, amb una campanya marcada per l'enfrontament amb els nacionalistes d'esquerra.

Galícia no surt del bipartidisme entre les dues forces estamentalistes més importants, i amb això es diferencia de manera clara de Catalunya i del País Basc. Cal veure amb esperança, de tota manera, els resultats de l'esquerra nacionalista (PSG-EG i BNG) en el camí de consolidar forces alternatives nacionals gallegues, en lluita contra l'endarreriment, la marginació i l'opressió nacional d'aquest país.

des de diversos sectors del moviment obrer, però també des dels sectors cristians progressistes, i des de les ideologies més diferents. El procés de construcció de la unitat europea va molt lligat a la construcció d'un espai social europeu més just i solidari.

Per això els processos apassionats que ara es viuen a Europa poden ésser motiu d'esperança en la mesura en què s'ajuntin les aspiracions de llibertat i pluralisme dels pobles europeus, amb les aspiracions d'una societat igualitària i respectuosa amb la naturalesa. La història dels pobles europeus és la de la lluita per la democràcia i el respecte als drets humans, però no entesos com una abstracció teòrica, sinó com a drets individuals i col·lectius, en els quals el dret al treball, a la vivenda, al medi ambient, a l'educació, etc., són inseparables del model polític pluralista.

Mateu Morro i Marcé

Història i propaganda

No fa massa setmanes va morir Dolores Ibaruri «la Pasionaria», la presidenta del PCE i antiga militant comunista. Dolores Ibaruri és un cas poc freqüent en la política espanyola. En molt poques ocasions una dona treballadora ha arribat al grau de protagonisme de «la Pasionaria», i no es pot dubtar de la seva abnegació, de la seva fidelitat a un partit i a unes idees.

Malgrat tot, hem notat a faltar en els discursos i en els articles laudatoris una visió més contrastada de la història. Que el PCE, en un moment d'eufòria postelectoral, aprofiti les circumstàncies per organitzar una campanya de propaganda no és criticable, el que sorprèn és la forma acrítica, sense matisos, en què es presenta la figura històrica de «la Pasionaria» i del propi PCE. No hagués estat de més, dins un marc d'objectivitat, fer una clara renúncia del passat estalinista, dels mètodes autoritaris, de la fidelitat cega cap als desigis de Moscou, que tant caracteritzaren l'època en què Dolores Ibaruri fou secretària general del PCE. Com no hagués estat de més, dins el respecte per l'antiga lluitadora, reflexionar sobre la incapacitat de

l'esquerra espanyola d'entendre la pluralitat nacional de l'Estat, incapacitat tantes vegades expressada per Dolores Ibaruri.

Com a democràtes ens ha preocupat que el PCE, a més a més de la justa exaltació de la seva presidenta, no hagi aprofitat l'ocasió per fer un esforç més crític. Assumir la pròpia història, amb els seus aspectes positius i amb els negatius, no és mai dolent. Quan a la URSS i en els països de la seva influència s'està procedint a un examen crític del passat estalinista, el PCE deu ésser un dels pocs partits comunistes que encara no h'ha fet una revisió objectiva de la seva història.

Andreu Nin, assassinat a Madrid en plena guerra civil, també va ésser un gran militant socialista; com ho fou Joan Comorera, fundador del PSUC, expulsat a l'època de la secretària de Dolores Ibaruri; com ho foren tants i tants homes acusats de trotsquistes, feixistes, contrarevolucionaris, nacionalistes petit burgesos, titistes, etc., simplement per no seguir la doctrina oficial. Reconciliar-se amb la història és una tasca dura, però imprescindible, i que no ha de fer por a ningú, en un temps en què les grans veritats del dogma han de fer lloc a l'acceptació de la diversitat i al reconeixement de les pròpies insuficiències.

Miquel Ferrer

Mallorca serà nacionalista o ja no serà res mai

Despertar el sentiment nacionalista dels mallorquins, vet aquí un objectiu que tots els partits que es presenten aquí haurien d'incloure dins llurs programes. Perquè el compromís l'han d'acceptar primer aquells amb qui l'elector hi posarà la seva confiança.

Aquest país serà nacionalista o ja no serà res mai. Aquest país ha estat malmenat i vilipendiat amb descaradura per aquells polítics que tenien el deure de preservar-lo, de construir-hi una comunitat on l'ésser mallorquí esdevingués un orgull i no una taca furtiva. I per això cal estar per damunt de segons quines actuacions únicament partidistes. Aquests que «ens porten endavant» són els responsables directes d'assassinats i violacions constants envers tot el que representa el nostre caràcter; i malgrat això tenen la barra de presentar-se continuament i la ignomínia de sortir elegits. Ells saben que més tard ja no hi haurà temps per ningú i que la fal·làcia dels seus programes embauca uns fets reals, que romanen abocats dins un carreró sense sortida. Els polítics d'aquestes illes actuen amb les mans i peus fermats pels interessos i l'especulació.

Aquest país serà nacionalista o ja no serà res mai, perquè només aquelles persones que estiguin per damunt dels convencionalismes arbitraris imposats per una actuació no menys maquívèlica, tindran segur com s'han de defensar i quins són els interessos de tots els qui viuen aquí.

Si feim un repàs de les persones que ens representen al Parlament, a quins partits pertanyen i com han actuat al llarg d'aquests anys, ens adonarem de la nul·la consistència dels seus suposats principis. La majoria tenen les seves seues a Madrid i no són considerats, des d'aqueixa capital, més que representants regionalistes on la raó d'aquell estat llunyà i tèrbol roman per damunt de la realitat d'aquí.

Que el(s) partit(s) nacionalista(es) hagi(n) aconseguit tan poca representació no és sinó un greu símptoma de defalliment de desesperança i d'egoisme per part de tots els qui formem aquesta comunitat. De vegades no queda altre remei que esdevenir intransigents, forts amb la posició adoptada davant les injustícies que diàriament ens toca viure. A mi no m'agrada així com estan deixant la meua terra, no m'agrada

aquesta manca de serietat davant uns temes tan transcendents com la convivència i el desenvolupament del meu país. No m'agrada viure amenaçat constantment, ni enperill d'autodestrucció indeturable. Ja és ben hora que agafem consciència d'aquest fet alienador que ens està abocant al no-ser definitiu.

Des d'uns plantejaments que crec ben objectius i d'una anàlisi detallada dels esdeveniments d'aquests darrers anys vull remarcar el que abans he dit: Mallorca necessita esdevenir nacionalista, necessita uns nous aires de renovació, necessita plantejar-se el futur des d'altres punts de vista. I crec que aquests altres punts, de moment, només hi ha una opció política que els defensa, que lluita per ells perquè són de tots, que no cau en falses demagògies perquè la seva actuació roman a la vista de tothom: el Partit Socialista de Mallorca. I ho dic ben segur de no caure dins l'altre costat de la imposició o del fanatisme. Ho dic ben conscient que l'honestetat està per damunt de cap altra tendència o extrems que, encara que ben necessaris, no ofereixen en aquests moments un pla estable de lluita i de defensa dels interessos que han d'ésser de tots els mallorquins.

Felip Munar i Munar

La insolència del Partit Socialista de Mallorca

El Partit Socialista de Mallorca va ser fundat fa més de tretze anys, però encara hi ha alguns aprenents d'inquisidor (políticòlegs de diumenge) que s'obstinan a imposar-li una penitència perquè expii la culpa de la seva existència. Erigits en membres d'un singular tribunal d'oposició a la maduresa política, atorguen la majoria d'edat al PSM quan l'acció d'aquest partit convé a llurs desitjos i la hi reusen quan l'acció no s'hi ajusta. Aquest fenomen és més vell que l'anar a peu i no el sofreix el PSM exclusivament, però em sembla fora de dubte que la continua i interessada fiscalització sobre el PSM pot acabar afectant negativament el conjunt de la societat balear. Si el poble de les illes Balears ha expressat la seva oluntat d'autogovernar-se, només un cap buit pot pretendre excloure'n un partit com el nostre, que si pot presumir d'algun radicalisme no pot ésser cap altre més que el seu arrelament dins la societat. Lamentablement, hi ha qui no és capaç d'entendre-ho i es pensa que el PSM viu obsessionat a revoltar el sector de la societat sobre el qual pot influir contra els diversos governs. D'aquí a afirmar que el PSM ha inventat la llengua i la cultura catalanes, l'ecologia, les relacions de producció o el neocolonialisme, només hi ha una passa. I també cal ésser molt cap gipri per suposar que la desaparició del PSM esvia la realitat social i el nacionalisme. Per això, encara resulta més curiós observar com alguns comentaristes polítics s'alegren de l'estancament relatiu del PSM en la condició de partit minoritari, o com l'hi recreen, sense adreixar que la nostra

feblesa en reflexa una altra molt més preocupant de la societat civil, i que, agradi o no agradi, el PSM diu a cap una tasca de canalització de moltes reivindicacions de la societat civil, de manera que les reivindicacions esmentades han pogut, poden i podran ésser presentades al Parlament Balear, per defensar-les. Si alguns comentaristes polítics ignoren aquesta contribució del PSM a la democràcia, només ho poden fer deliberadament, però em tem que mai no ens revelaran públicament el propòsit d'aquest «oblit».

D'altra banda, hi ha qui no es conforma amb imposar-nos penitència i ens nega el mateix dret a participar en la vida pública, malgrat la nostra modestia electoral. Doncs bé, només per controlar i denunciar l'acció dels governs espanyols, balears i locals, ja n'hi hauria prou per constituir-se com a partit polític, llevat que algú pensi, també, que els innumerable escàndols i les incomputables corrupcions que hi han arribat a enegir són cabòries nostres. No obstant això, deixaria de banda la causa essencial de la nostra existència si no afegís que el PSM és una eina de transformació de la societat. Entenc molt bé, però, que aquesta funció no agradi a la dreta de sempre, la que no necessita superar cap prova de maduresa política perquè fa temps que va entrar en el procés de corrupció posterior, ni a la pseudo-socialdemocràcia, la que impulsa l'individualisme solidari, la competitivitat i el consumisme més extrems que marginen extensos estrats socials i que fan més immenses les distàncies que hi ha

entre els qui treballen i els qui han de lluitar per la pura supervivència. Com a partit mallorquí, però insatisfet amb el nostre país, el PSM va néixer amb l'objectiu d'aconseguir un país més just, més lliure i més solidari, un país els destins del qual siguin decidits pels mateixos ciutadans, sense que com a conseqüència de l'autogovern hagi de deixar de mirar cap a altres cultures i altres pobles. En definitiva, el PSM vol aconseguir un futur millor per a tothom, encara que a algú això li sembli una insolència «radical» i m'obligui a escriure, potser debades, aquest «plec de descàrrec».

Rafel Galmés

15 i 15 no fan 30

Després del passat 11 de setembre, en què es varen manifestar pels carrers de Barcelona més de 10.000 persones, i veure com les xifres de manifestants eren reduïdes a la frase de «poco más de 2.000 personas» ja no em crec cap xifra de les que dignin els mitjans de «comunicació», de totes maneres comentaré una notícia usant les xifres que donava el periodista.

El passat dia 6 de desembre, dia de la puríssima «constitució», una notícia del «telenotícies comarques» deia que 15 membres del M.D.T. havien anat a la plaça de l'Ajuntament, a creuar un exemplar de la constitució espanyola de 1978, i que per altra banda altres tants convocats per l'organització «Catalunya Lliure» també havien celebrat tan assenyalada data rentant una estatua d'en Rafael Casanova, que he de suposar embrutada pels típics «fatxes-embrutadors» de torn que, tot sigui dit de passada amb les seves accions en defensa del mateix que defensa la constitució, o sigui la «unidad de España», contribueixen a reforçar els llaços d'unió entre totes les parts dels Països Catalans.

Després de sentir la notícia em vaig posar a pensar i vaig arribar a una conclusió, que molts crec que compartireu: Si les dues organitzacions haguessin convocat una acció conjunta, i molt més si aquestes dues organitzacions fossin una sola, la gent que hagués assistit a l'acció no hauria estat la suma de les dues convocatòries, és a dir 30 persones, crec que la resposta popular hauria estat molt superior.

És clar que tot això potser siguin cabòries, però el cert és que, si seguim dividint esforços la nostra lluita pot acabar no tan sols sent inútil, sinó que fins i tot pot convertir-se en perillosa.

Epí i això també va pels qui fan els seus comptes en vots!

Tomeu Martí de la Crida a la Solidaritat

Una alternativa

Per desgràcia, sembla que quasi tot està lligat i ben lligat. A nivell mundial, el capitalisme es reforça mitjançant l'esfondrament del bloc de l'est —on sembla que ningú hi vol viure—, i l'aïllament i la repressió dels focus revolucionaris. A l'Estat Espanyol patim una onada de neocentralisme castellanista i de neoconservadurisme econòmic. Pel que fa a Mallorca, el monoconreu turístic dona símptomes de cansament mentre prossegueix la destrucció de la natura i de la cultura autòctones. Políticament, el bipartidisme es consolida: Per una banda tenim la dreta de sempre, la del PP, que tothom adjectiva, amb raó, de dura, reaccionària i franquista, enfeïnada a urbanitzar-ho tot, ara que encara li és rendable. Per l'altra, el PSOE s'ha convertit en una nova èlit, amb els seus xalets, els seus col·legis privats, i la seva administració colonial. Entre aquests dos grans blocs, s'hi mou un ample espectre social, malcontent de la prepotència socialista i recelós dels hereus del 36, però que no s'ha articulat seriosament entorn de cap projecte polític. No es tracta ni de votants marxistes ni pancatalanistes, però poden ésser receptius al missatge d'un nacionalisme progressista, integrador i hereu de la cultura mallorquina, ecologista a ultrança, honest, pacifista, i eficaç defensor dels treballadors i de les classes mitjanes. La tasca del PSM, potser sigui la de bastir una gran alternativa; capaç d'assolir el poder autònom el 1991. És clar que això suposa importants sacrificis, emperò, per ventura ens trobam davant la nostra darrera oportunitat.

M.R.

La Gran Enciclopèdia de Mallorca: 1er aniversari

Setmana rera setmana, la Gran Enciclopèdia de Mallorca s'ha refermat com a la publicació escrita en català més important de la història de Mallorca. I això tant quantitativament com qualitativament.

Quantitativament, no hi ha cap dubte, els seus quasi 60.000 exemplars permeten suposar que arriba, cada setmana des de fa un poc més d'un any a quasi la meitat de la població de Mallorca.

Això la converteix en la publicació en català de més tirada de tots els Països Catalans, ja que fins i tot supera el diari barceloní «Avui».

Convé recordar que publicacions tan importants com «la Ignorància» i «La Roqueta» tenien una tirada d'uns 2.000 exemplars, semblant a la que tenen actualment «El Mirall» i «Lluc». Revistes mítiques com «La Veu de Mallorca» i «La Nostra Terra», varen tenir una circulació d'uns 500 exemplars (per aquestes xifres hem seguit principalment Bartomeu Carrió). Pel que fa a la qualitat, concepte evidentment mal de calibrar, es pot considerar digna hereva del «Die Balearen», de l'Arxiduc Lluís Salvador verdadera enciclopèdia balear del S. XIX, del «Diccionari Català-Valencià-Balear», de Mossèn Antoni Me Alcover, un dels més importants repertoris lexicals d'una llengua romànica, i de la «Gran Enciclopèdia Catalana», una de les millors enciclopèdies universals ibèriques.

A més de convertir-se en una eina indispensable per a qualsevol estudiós de la realitat mallorquina, l'Enciclopèdia constitueix un instrument formidable de norma-

lització nacional, cultural i, és clar lingüística. S'ha tendit a utilitzar un català estandaritzat, si bé s'utilitzen les variants dialectals mallorquines legítimes.

Front a alguns mitjans de comunica-

ció, entestats a fer desaparèixer qualsevol senyal de mallorquinitat, l'Enciclopèdia de Mallorca, contribueix a fer realitat la dita del poeta «siau el qui sou».

J.R.M.

Si estimes es teu poble, fes-te soci

Informació: Ca'n Weyler. Tel: 71 95 31

Carrer de la Pau, 5 - Ciutat 07012

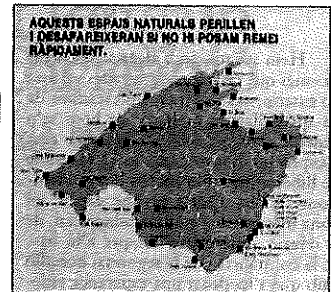
Obert: 17 - 20 h. Dilluns a Divendres.

LA NOSTRA CAMPANYA NECESSITA LA TEVA COL·LABORACIÓ.

Associació declarada d'Utilitat Pública per acord del Consell de Ministres del 19-6-85

Membre de la Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa i dels Recursos Naturals (UICN)

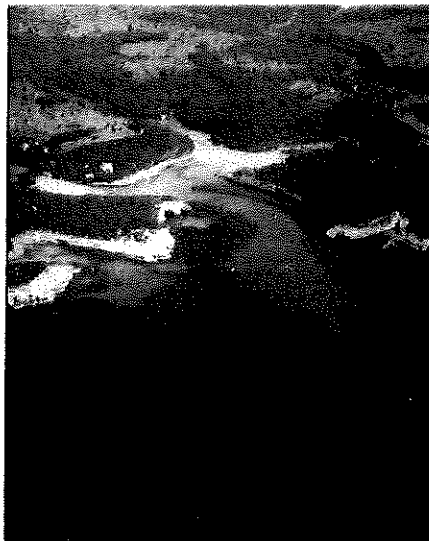
Un setmanari nou: La Veu

La Veu.

De Mallorca

SUMARI

- L'estat del país, al Parlament Balear
- ***
- C.V. Palma, orgull de l'export mallorquí
- ***
- Entesa de les institucions per a la normalització de la llengua
- ***
- Entrevista: Pere Cobi, fotògraf
- ***
- Llibres, discs, passatemps i altres herbes
- ***
- Col·laboracions de: Pau Fornés, Conxa Gorda Campoy, Josep Mella, Biel Mesquida, Pere Mesquida, Climent Picornell, entre d'altres

Mondragó, salvada!

El Govern Balear ha acceptat la compra de Mondragó per 1.900 milions i la seva conversió en Parc natural. Així s'evita que els turismes de les illes siguin el principal motiu per perdre un espai amb molts valors naturals, i el seu ús s'aprofita per protegir-lo, creant un procediment de representacions conjuntes en la protecció efectiva dels espais naturals a les Illes. És el primer pas de moltes mesures que es preveuen per aconseguir un desenvolupament sostenible i la seva integració amb el medi natural.

Hem assistit, amb alegria continguda—més que res perquè vegades val més no exterioritzar certes manifestacions de les quals llavors molt sovint hom se'n pened— al naixement d'una nova èina d'expressió dins un marc força plausible de llibertat, de tolerància i bones intencions. Hi ha alegria perquè depèn, en bona mesura, de l'embrandzia inicial, de la il·lusió—que d'això sempre n'hi ha—, de la constància i de la seguretat que allò amb què s'ha posat una esperança esdevingui una realitat; però les realitats es treballen cada dia, es fabriquen cada dia, s'interpreten i es presenten amb uns ma-

tisos que han de portar el segell de la professionalitat si no es vol caure dins el panteix agònic d'una mort prematura i no manco premeditada. És ben segur que s'han estudiades les possibilitats, els futurs receptors, els objectius més frescos i més ben presentats, i tot això dins un camp on el marketing ha de jugar un paper fonamental si es vol oferir un producte agradable

Perquè vet aquí un aspecte que cal meditar: avui no es pot crear cap mena de projecte mínimament seriós si no hi ha una forta dosi d'ambició i de competitivitat. Pensa que aquest setmanari haurà

de navegar molt i haurà de saber romandre per damunt de molts de tractaments informatius, si vol que s'encenyi dins la nostra comunitat aquesta nova manera d'informar. Ha de ser, efectivament, nova. I per això ens bastarà repassar els projectes dels darrers anys per tal de no tornar a caure dins els mateixos errors —ja sé, per descomptat, que no es poden comparar ni analitzar amb un mateix punt de vista, però encara que sia només com una llunyana referència—. El diari Última Hora, a través d'Antoni Serra va intentar arribar al si dels pobles mitjançant unes pàgines titulades «La Veu dels

pobles»; els errors, entre d'altres, foren que no hi hagué una línia d'actuació conjunta entre tots els qui formàvem les corresponsalies, ni unes prioritats informatives que calien tenir-se en compte a l'hora d'oferir qualsevol diferent – però de bones intencions tots n'estàvem carregats – tot això emmarcat dins un projecte tal volta amb els ells posats massa sobre la comercialització. Fa ben poc que el *Diario de Mallorca* ens va proposar una idea força engrescadora i que d'antuvi semblava que, amb el temps, havia d'esdevenir allò que mancava als pobles: les notícies en lletres menuda, les esperances i desesperances d'una gent i d'uns pobles que semblaven oblidats – edicions per les comarques de Palma, Inca i Mahócor-. Però aquest projecte s'ha infectat d'una mena de relació feudalista, on els de dalt

fan i desfan al seu antull sense tenir en compte un dret elemental i primordial d'aquesta Comunitat Autònoma: l'expressió en català és reduïda als infames llocs de la nota folklorica, del reducte es-
perpèntic, on per escriure-hi s'ha de passar per damunt de massa cadàvers informatius; és una altra manera de «donar informació». Vull tornar dir que a mi em feren fora d'aquest diari perquè vaig expressar aquestes idees sobre la llengua després d'haver parlat amb varis corres-
ponsals els quals em digueren que jo tenia raó però creien que era una qüestió perduda i que el Diari no entraria en cap mena de raons —llevat de si «d'aquí uns deu anys la situació canvia», en paraules del Director—. És a dir, es pretenia esmi-
colar la informació dels pobles però obli-

gant-los a llegir amb una llengua diferent a la que s'expressaven.

Crec que el setmanari té, d'entrada, bastants de punts guanyats. És indispensable que es formi una xarxa de col·laboradors i corresponsals a nivell de tots els pobles de les quatre illes per tal que la informació sigui de primera mà, actual, seriosa, tot donant-li un aire professional i diferent. L'Obra Cultural ha mantingut sempre unes relacions extraordinàries amb la Premsa Forana; no seria de més ar, doncs, que aquesta entitat donés suport al nou setmanari. La Veu per tal que assolís els seus objectius, que en definitiva, tanmateix es toparan més d'una vegada. Una experiència encoratjadora, veritablement.

Felip Munar i Munar

el PSOE contra la llengua
i la llibertat d'informació

■ Sí a TV3 al País Valencià

TV3 al País Valencià

El passat mes de setembre, per ordre del Ministeri de Transports i Comunicacions, foren precintats els repetidors que feien possible la recepció de TV3 a totes les comarques valencianes. Aquests repetidors instal·lats per Acció Cultural del País Valencià amb les aportacions de desenes de milers de ciutadans (i completades per una extensa xarxa municipal), funcionaven des de fa quatre anys, sense cap problema i amb una àmplia acceptació de les seves emissions.

L'entitat cívica propietària dels citats repetidors decidí—sense rompre els precintes administratius—reemprendre les emissions interrompudes. Posteriorment es posà en funcionament un reemissor de Televisió Valenciana en territori de Catalunya, promogut per «Amics de TVV a Catalunya» seguint els pronunciaments que, demanant la reciprocitat de les dues televisions havien fet els presidents dels dos governs català i valencià, els parlaments autò-

nomes d'aquestes dues comunitats així com el de Balears, i la pràctica totalitat dels partits polítics del tres territoris.

Malgrat això, el govern central ha incoat expedient a Acció Cultural del País Valencià per a imposar-li una sanció de vuit milions de pesetes, i anuncia un possible precintat o apoderament dels repetidors.

En una Europa on la intercomunicació, la caiguda de les fronteres i el dret a la lliure circulació de la informació són principis bàsics i adquirits (recordem, per exemple la Declaració Universal de l'Home o la Conferència sobre la seguretat Europea d'Helsinki), no té cap sentit posar obstacles administratius a l'intercanvi d'emissions de televisió entre societats com la catalana, la valenciana i la balear. No resulta comprensible que aquest intercanvi continuï obstaculitzat per l'aplicació estreta d'unes resolucions administratives que contrasten amb la realitat social i el progrés tecnològic.

Redacció

FILES MALLORQUINES
I ROBA DE LLENGOS

a
CAN OLIVER

Carrer Victoria 1
Tel. 631288 Soller

La

post-modernitat

com a excusa

Sens dubte que el pas del temps fa més senzilla l'anàlisi de tot tipus de fenòmens culturals. Avui, quan ja ha passat una dècada llarga des de l'aparició del concepte «post-modernitat», podem, certament, estar en condicions d'amollar alguna reflexió sobre la verdadera naturalesa d'aíal concepte i, el que més ens importa, de pensar-nos les seves implicacions polítiques.

Abans que res convé avançar el que de cada vegada se'ns imposa amb més certesa: que el terme «post-modernitat» funciona com un terme ideològic i que, com a tal, no intenta descriure una realitat—en aquest cas una època—sinó «representar-la» mitjançant termes imaginàris amb la finalitat d'extreure un benefici per al sistema producciu vigent.

En primer lloc, és precís deslligar l'apcepció original del concepte «post-modernitat» del seu ús ideològic, per no parlar ja de la seva utilització a la baixa cultura (a la «movida», al «pop»). Originàriament «post-modernitat» es relacionava amb l'art i definia concretament un estil dins l'espai de l'arquitectura; en aquest cas el concepte sí que té un referent real i, com a tal, fou admes culturalment, sobre tot des de la Biennal de Venècia del 1980. Però les coses es comencen a «disparar» amb el rebot de la publicació, el 1979, del llibre de filòsof francès J.F. Lyotard, «La condició Postmoderna», el que provoca que tota la Reacció comenci a somriure davant l'anunci de «La fi dels grans Relats».

No essent cosa de pomenoritzar minuciosament aquí l'obra de Lyotard, em limitaré a constatar algun dels efectes que va tenir (molts d'aquests rebutjats fins i tot pel mateix filòsof); tots aquests efectes es poden reduir a una «figuració» de l'època, actual com una ruptura amb la modernitat, el que implica:

1°. La paralització del projecte d'Il·lustració, que es declara aplegut, quan no equivocat; això du a ignorar-velles idees emancipadores com la igualtat o el laïcisme.

2°. La negació de qualsevol sentit a la Història.

3°. La invalidació dels grans sistemes

filosòfics que són vists com a «Grans Relats», com a contes.

No és necessari, doncs, reflexionar molt per a adonar-nos del vertader objectiu (conscient o no) de la caracterització de l'època present com a «post-modernitat»: immobilitzar qualsevol projecte d'emancipació sota el pretext de la seva inactualitat.

Amb això no pretenem negar que la nostra època tenguí determinades característiques que la fan qualitativament diferent de les anteriors. Sabem que el capitalisme multinacional (que és el terme que realment li pertoca al planetarisme comunicatiu), l'acceleració de la tecnologia en els mitjans de comunicació determina una

SUBSCRIVIU-VOS A LA REVISTA LLUC

nova fase a l'estructura del mode de producció. No som nosaltres -els treballadors- els que congelam el temps. Són els oficials de la «post-modernitat» els que «certifiquen» la fi de tot sentit de la història, pretenen que visquem en un present perpetu, que ens demobilitzem en instal·lar-nos en la amèsia històrica, per a, d'aquesta manera, donar-li servit a l'Amo el dictat del seu Pla sense cap resistència. Quan els teòrics de la postmodernitat parlen de la fi dels «Grans Relats» volen fer éssent del materialisme històric, sense citar-lo. Però, si efectivament el marxisme s'ha mort, quina necessitat hi ha de certificar la seva defunció

continuament? la necessitat de la burgesia multinacional en preservar el seu poder, intentant disfressar el discurs científic de Marx d'ideologia redemptorista, per tal d'enviar-lo, així als arxius de la història.

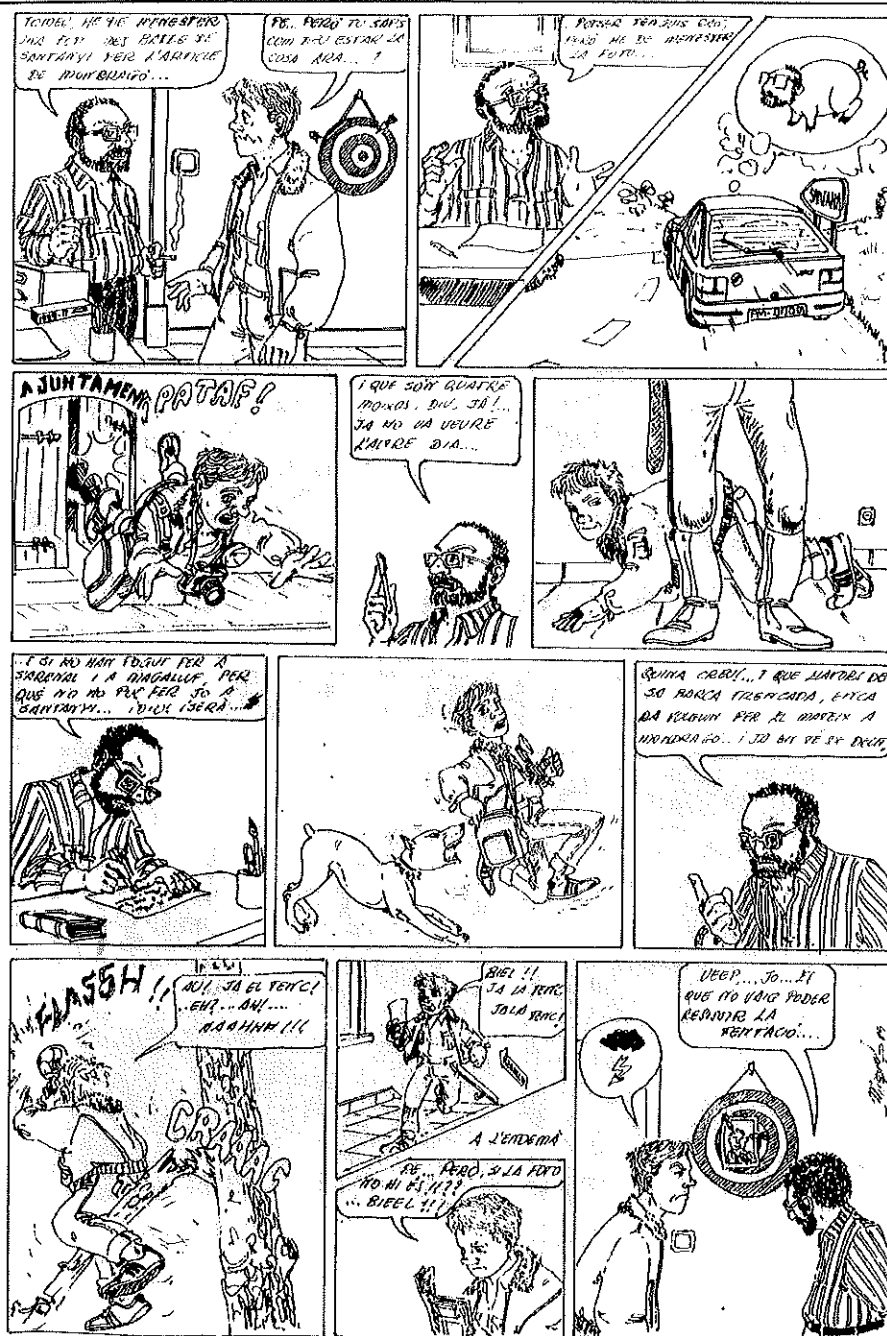
No cal abundar aquí en allò que ja és sabut: el marxisme no és en absolut una fe, una creença (a no ser per aquells progressistes universitaris que més tard canviaren de creença, o per a alguns que es reclamen d'esquerra desmenten-se contra el «totalitarisme»). El que, en canvi obliden deliberadament els nostres postmoderns és que existeixen Grans Relats de «rabiosa actuali-

ta»: el khomeinisme, el vaticanisme. Com aleshores poden parlar de postmodernitat si alguns casos encara romanen medievals? Enguany, bicentenari de la revolució francesa, convé recordar que el projecte il·lustrat no està acabat: l'Església encara obté privilegis amb la complicitat de l'estat a costa del poble, no hi ha igualtat... i la llibertat segueix essent patrimoni d'una classe.

Francisco Sampedro
(Traduït d'«Adiante», revista de la Con-
federación Xeral de Treballadores Gale-
gos. Núm. 24. Juliol-agost 1989).

el PSOE contra TV3

ELS DEBATS DE CABRERA

Grup Parlamentari PSM-EEM

Miquel Vives i Mascaró

ELS AJUNTAMENTS I LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

PAPERS DE SA TORRE

Aplecs de Cultura i Ciències Socials

13

AJUNTAMENT DE MANACOR DELEGACIÓ DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA DRETS LINGÜÍSTICS DELS CIUTADANS

La llengua catalana és oficial des de la promulgació de la constitució espanyola (1978) i la pròpia de les Illes Balears des de la Conquesta de Mallorca pel Rei Jaume I (1229), Eivissa i Formentera per Guillem de Montgrí (1235) i Menorca per Alfons el Liberal (1287).

• Tots els seus ciutadans tenen el dret d'adreçar-se en aquesta llengua, de paraula i per escrit, a l'administració, als organismes públics i a les empreses públiques i privades.

• Tothom té el dret d'expressar-s'hi en qualsevol reunió i on tots els mitjans de comunicació social de les Illes Balears.

• Tots els ciutadans tenen el dret d'exercir-hi les seves activitats professionals, laborals, polítiques, sindicals, religioses i artístiques.

• Tothom té el dret de rebre-hi l'ensenyament.

• Tothom té el dret de rebre-hi els documents públics i informació a tots els mitjans de comunicació social.

• Tots tenen el dret de dirigir-s'hi a l'Administració de Justícia sense que se'ls pugui exigir cap classe de traducció. Aquest fet no pot representar retard en la tramitació de les seves pretensions.

• Tots els ciutadans poden dirigir-se als jutges i tribunals a fi d'obtenir protecció judicial en relació al dret de fer servir aquesta llengua oficial.

Març 1989

ESPECIALITAT EN EDICIONS

Gràfiques Miramar, s. a.

Torre de l'Amor, 4 - Telèfon 71 56 30 - 07001 - Palma de Mallorca

1990 CALENDARI

DEDICAT A EL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA

EL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA és d'una riquesa i d'una varietat de registres extraordinàries. Com ha escrit Francesc de B. Moll, "no cal cercar en les nostres cançons populars una imitació de còpies andaluses o de corrandes empordaneses: són sortides de Mallorca mateix, d'enteniments poc cultivats però il·luminats per l'humorisme; de cors mallorquins inspirats per l'amor, per la gelosia, pel despit, per l'alegria o pel dolor. D'algunes se sap el nom de l'autor (un glosador o glosadora sense lletra, però d'esperit viu; altres, la majoria, són anònimes i tal vegada són les millors, com a més recolades i refinades per l'ús de les generacions".

Amb el present calendari volem retre homenatge als mallorquins i a les mallorquines que, humilment i anònimament, han contribuït al llarg dels segles a la formació d'aquest tresor cultural, i als erudits i estudiosos que l'han ordenat i aplegat, singularment el P. Rafael Ginard Bauga, autor del recull més complet de cançons tradicionals elaborat fins ara.

MIQUEL FULLANA I LLOMPART va néixer a Palma (Mallorca) l'any 1905. Dotat d'una vocació molt primerenca per les arts plàstiques, rebé classes de dibuix i de pintura dels professors Joan Piza, Pere Caffaro i Josep Pons Frau. cursà també estudis a l'Escola d'Arts i Oficis de la seva ciutat natal. En aquest centre va conèixer l'arquitecte Guillem Forteza, amb qui va col·laborar durant més de vint anys.

Ha presidit l'Associació de Dibuixants de les Balears i la Societat Arqueològica Lul·liana, i és soci fundador del Cercle de Belles Arts de Palma, de la junta directiva del qual ha estat vocal i secretari.

Com a dibuixant i com a pintor, Miquel Fullana posseeix una tècnica acadèmica molt depurada, mitjançant la qual expressa les formes característiques de l'estètica noucentista. Home d'arrelades conviccions nacionalistes, ha col·laborat generosament a qualsevol empresa enaltidora de la nostra identitat col·lectiva. Va ser un dels fundadors i el primer secretari de l'Obra Cultural Balear.

Il·lustracions de Miquel Fullana i Llompart

Felipe González: votar socialismo es votar libertad

Amedo: el Estado contra ETA, per Melchor Miralles i Ricardo Arques, Plaça & Janés/Cambio 16, Barcelona 1989. Aquest llibre no ha estat ni serà recomanat per la TVE, però es tracta, ara per ara, del periodisme d'investigació més documentat i rigorós que s'ha publicat sobre els Grups Antiterroristes de Liberación (GAL). La seva lectura, sovint esgarriosa, és imprescindible per a tots aquells qui vulguin conèixer el fenomen de la "guerra bruta" financada per l'Estat espanyol contra l'ETA des del temps de Carrero Blanco (el 1974, amb el Batallón Vasco Español) fins avui (prop de setanta morts n'és el balanç provisional). Els autors del llibre reconstrueixen els fets, denuncien l'obstrucció de les investigacions judicials per alts càrrecs del poder, aporten proves i testimonis, i impliquen importants figures del Govern espanyol (el mateix Felipe González, entre d'altres), de l'Administració pública i de les Forces de Seguretat de l'Estat en aqueixa intriga sinistra. Més de vuit-centes pàgines són el resultat de vuit anys de treball que acaba amb les paraules següents: «La macabra aventura de los GAL aún no se ha clausurado. El subcomisario José Amedo Fouce y el inspector Michel Domínguez Martínez aparecen visibles en la cumbre. Como en el iceberg, en la trama

de la «guerra sucia», contienda de Estado o lucha personal, tiene mayor volumen y peso la porción sumergida, aquella que permanece oculta, e incluso insospechada». El pròleg és de José Luis L. Aranguren i l'epíleg de Rafael Sánchez Ferlosio.

L'ensenyament, eina bàsica de catalanització, per la Comissió per a l'Ensenyament i la Normalització del Català (CENC), Palma 1989. Aquest opuscle de trenta-vuit pàgines exposa i analitza la situació actual després de deu anys de despenalització del català, les competències educatives i el marc educatiu, presenta unes orientacions didàctiques per a l'àrea de ciències socials (EGB), uns objectius per al Batxillerat i la Formació Professional i finalment fa unes propostes a nivell polític-administratiu. L'opuscle, d'estructura esquemàtica, vol servir perquè el professorat «conegui més de prop la situació actual de Catalunya i que les escoles catalanes assumeixin els deures que tenen i que sàpiguin el mal que fan si els ignoren». L'opuscle va precedir d'un pròleg de Jaume Oliver, secretari general de la CENC, en el qual insisteix en la necessitat d'un ensenyament crític i científic que comenci per les Ciències Socials en general i per la Història en particular, sobretot per

les connotacions ideològiques de l'assignatura.

Les migracions és el títol genèric d'un volum que recull les ponències que es varen exposar en el cicle sobre aquest tema dins el programa «Cultura Fi de Segle», organitzat per l'Ajuntament de Palma en col·laboració amb un gran nombre d'agrupacions ciutadanes durant el mes de desembre de 1988. El volum, que constitueix el número 6 de la col·lecció «Quaderns Cultura Fi de Segle» que edita el mateix Ajuntament, inclou també sengles conferències de Francesc Candel i de Maura Rolandi Ricci, del Consell d'Europa. Les ponències i les conferències publicades ara tracten el fenomen migratori des de diferents perspectives: econòmica, geogràfica, literària, sociolingüística, psiquiàtrica, històrica, ètica, institucional..., amb una gran rigorositat, atesa la condició d'especialistes en les diverses branques del tema que podem reconèixer en els seus autors. Des del punt de vista del recobriment nacional, el llibre no té cap precedent amb tanta d'entitat a les illes Balears i proporciona elements útils per conèixer i comprendre els immigrants com a grup social en la seva realitat i en funció de la seva adequació al lloc d'arribada, amb una referència especial a les illes Balears.